

Élet és Világosság

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG HAVILAPJA

2016/5

XXVIII. évfolyam, 6. szám

150 Ft |

TEST ÉS LÉLEK

www.lifenews.com

Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvvel, hanem cselekedettel és igazsággal. (1János 3,18)

Élet és Világosság

RÍMELŐ

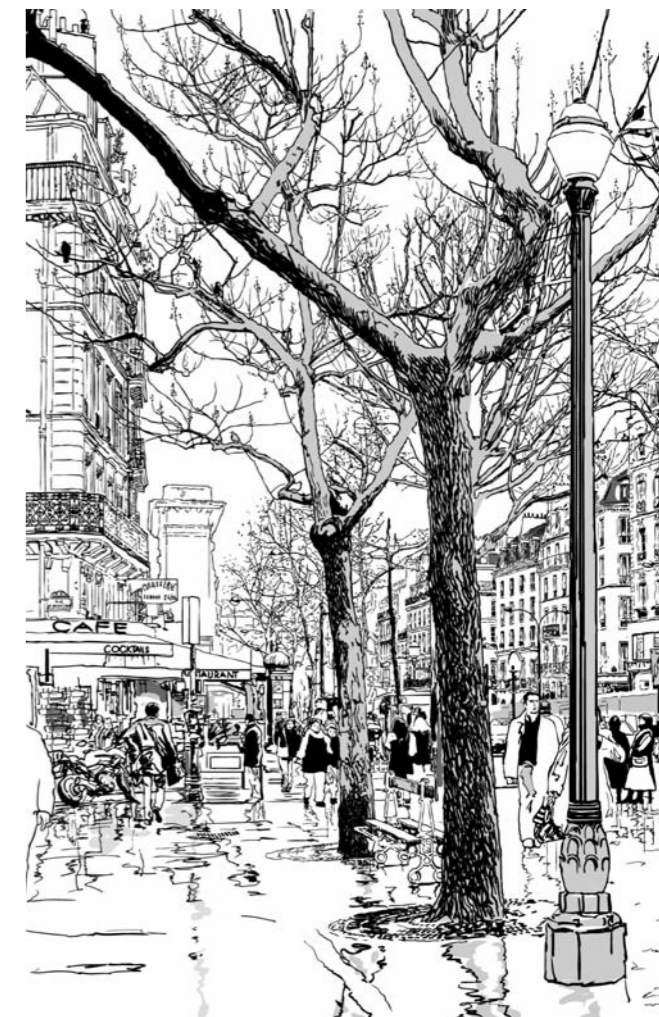

Berda József: ÁPOLÓNŐ

Gyarló vagy s mégis szeplőtelen a te szemérmes hivatásodban. Szennyt és váladékot takarítasz utánam s a többi tehetetlen beteg után s mindezt oly emelkedett alázattal míveled, hogy még a bamba közömböst is ámulatba ejti. Oly ritka tünemény vagy, hogy csak lehajtott fővel köszönhetlek téged, ki jóval és gonosszal szemben egyaránt a hősi emberség ragyogó példája vagy. Ha van igazi áldozatosság: téged illet annak legdicsebbesebb koszorúja, – boldog mániákusa te az önmérsztő, soha ki nem merülő sugaras szeretetnek, melynek gazdag jegyese vagy te a halandók között.

Dsida Jenő: AZ UTCASEPRŐ

Hajnal. Dudolva ballagok hazafelé sok apró-cseprő dallal szívemben. Rámköszönsz, te szegény, piszkos utcaseprő. Oly tisztességtudón köszönsz, míg körülted porzik a reggel: egyszerre csordultig telek alázattal és szeretettel. Megállok és elnézem soká zsíros, barázdás arcodat, gémberegett, nagy kezedet, torzonborz sárga bajszodat fölötte a pálinka-gőzzel. ...Őt látom most, a mennyeit benned, ó rongyos utcaseprő, ki sepredd a föld szennyeit, ki világ bűnét elveszed és jó vagy minden emberekhez... Testvér, ha az üdvösségre jutsz, rólam el ne feledkezz!

Tartalom

BEVEZETŐ GONDOLATOK	
Csupán turisztikai látványosság? (Iványi Gábor).....	3
AKTUÁLIS	
Test és lélek, esetleg test vagy lélek a Bibliában (Bereczky Géza).....	4
A HÓNAP JELESE	
240 esztendeje született József nádor (-kz-).....	5
NŐK AZ EGYHÁZBAN, NŐK A VILÁGBAN	
Dr. Holtai Margit (Szabó Ildikó).....	7
HITÉPÍTŐ IRODALOM	
Tony Campolo történetei (Czövek Olivérvé ford.).....	9
GONDOLKODJUNK!	
A testkultusz csodája (Erős Máté).....	10
Lélektükörben (Moldova Ágnes).....	11
ÍGY TÖRTÉNT	
Karácsony Sándor az evangéliumi gondolkozásról valamint a liberális demokráciáról – részlet (Simonsics Péter).....	12
IFI SAROK (Tdk, KJ).....	13
HASZID TÖRTÉNETEK.....	15
ZSIDÓ ÉLET	
Test és lélek (Schlesinger Hanna).....	16
ÍGY ÍRUNK MI	
Az erőtlenség tapasztalata az imádságban (Marxné Zsuzsa).....	17
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN	
Egy szempillantás az, mely időt és örökkévalóságot, testet és lelket elválaszt (Göncz Zoltán).....	18
ISTENTISZTELETI REND – Május.....	19
ÉLET ÉS IRODALOM	
Részlet Kertész Imre Nobel-akadémia előtt elmondott beszédéből.....	20
KITEKINTŐ	
Porból lettél (Bartus László).....	21
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA (ig).....	22
AJÁNLÓ (KKS).....	27
ÉLET ÉS VIDÁMSÁG (Iklódy László).....	27
RÍMELŐ.....	28
A KALENDÁRIUM rovatot Kerecsényi Zoltán készíti.	

Az illusztrációk forrása: <http://all-free-download.com>

Hangoló

1995-ben, amikor egy koraszülött ikerpár egyik tagjának állapota hirtelen romlani kezdett, miután egyre nagyobb reménytelenségre adott okot, az őket gondozó nővér mit sem törődve az akkori protokollal, az erősebbiket kivette inkubátorából, és a testvérkéje mellé, annak inkubátorába helyezte. Az erősebbik testvér átölelte a gyengébbikét. A gyengébbik vér-oxigén szintje percek alatt stabilizálódott, majd az addig egyre csökkenő testhőmérséklete is újra normális lett. Mondhatni, csoda történt.

Gondolkozzunk el a történeten egy kicsit, és tegyük fel magunknak, egymásnak a következő kérdéseket:

Tudott volna-e segíteni testvérkéjén az erősebbik újszülött, ha testüket továbbra is egymástól elválasztva, külön-külön inkubátorban tartják?

Tudatos dolog volt-e az ölelés, vagy a világ legtermészetesebb tette?

Van-e jelentősége annak, hogy szavakkal még nem voltak képesek kommunikálni?

Melyiküknek volt nagyobb szüksége az ölelésre?

Vajon nem küzdött-e a saját életéért is az erősebbik koraszülött?

Amikor megölelte testvérét, a testét vagy a lelkét ölelte meg? Szembeállítható-e egyáltalán a kettő?

Mi lett volna, ha a nővér nem hozza meg az akkoriban forradalmi számító döntést, és nem ismeri fel, hogy az orvosi protokollnál van magasabb rendű törvény?

Ennek a történetnek a fényében mi jut eszünkbe a következő ígéről: „Bizony mondom nektek: aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be oda. Ekkor átölelte és kezét rájuk téve megáldotta őket.” (Márk 10,15-16)

Arra biztatom a kedves olvasókat, hogy a kérdésekre válaszokat keresve merjék a testről és lélekről alkotott, akár vallásos, akár világi sablonokat megkérdőjelezni! Ehhez pedig adjanak az elolvasott cikkek segítséget, és szolgálják testünk, lelkünk épülését, hogy megerősödve mások testi-lelki épülésére legyünk!

Kovács Judit

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Csupán turisztikai látványosság?

Vagy nem tudjátok, hogy testetek a bennetek levő
Szentlélek temploma, akit Istentől kaptatok,
és ezért nem a magatokéi vagytok? (1Korinthus 6,19)

E hónap jellegéje a fenti apostoli intelem. Meghökkenítő kép az emberi testet templomként ábrázolni. Ezekről az építészeti remekekről azt tudhatjuk, hogy az alkotóművész feladata úgy kialakítani a tervet, hogy az minden zugában és építőelemében az istenit, a felfelé mutatót, az áhitatot, a szentséget sugározza. Az építész az első a művészetek között, hiszen itt a feladat az, hogy a természetfelettit, a végtelent próbáljuk meg keretek közé illeszteni, és az emberi értelem számára felfogható tágasságban (vagy még inkább „szűkösségben”) ezt a megfoghatatlant érzékeltesse velünk. A művészetekben ezután következik a szobrászat, a festészet, majd az elvontabb zene, próza és líra. Újabban a színpadi vagy filmes művészet és a tánc. A mimesiségek közül persze a templom sok mindent magába fogad. Éppen ezért olyan fájdalmas látvány, ha egy szent hely bezárja kapuit, vagy más funkcióra használják. Zsidó testvéreinkkel együtt mindannyiunk számára máig eleven sebhely a Szentély területe, ahol kétezer évvel ezelőtt Titusz lerombolta a jeruzsálemi templomot, melynek csupán egy kerítésdarabja, a nyugati fal, a Kótel, vagy közismertebb nevén a Siratófal maradt. De ugyanilyen fájdalom tölt el bennünket, amikor Kelet-Európa elárvult zsinagógáit látjuk, olykor romos állapotban, belül törött bútorokkal, madárürülékkel. Valaha emberek imádkoztak, gyásztak vagy ünnepeltek itt. Most a lélek fázósan bujdosol az oszlopok között. Valami ilyet érezhetett Nehémiás (2,12kk) is, amikor Babilóniából az újjáépítés vágyával a jeruzsálemi romvárosba érkezett, és az éjszaka néma csendjében bejárta a halott vidéket. Aztán hihetetlen erőfeszítéssel kövénként válogatta ki a szent hajlék darabjait, hogy újjáépítse azt. Lelkemben mindig gyászolok, ha azt látom, hogy a hajdani zsinagóga ma vívóterem, jobb esetben könyvtár, kulturális centrum, hangversenyterem. De jártam már olyan hajdani szent helyen, ahonnan ugyan már eltávolították a tóratekerest, de mégis megütköztem azon, hogy egy élelmes, helyi keresztény vállalkozó használt ruha- és cipőkereskedést nyitott benne. Az is zavar, ha a korábban ugyan múzeumi kellékraktárból végül keresztény istentiszteleti helyé formálták át azt a teret, melyet hajdan zsidó testvéreink használtak. Természetesen vannak elárvult keresztény templomok is. Láttam már halpiaccá átalakított kápolnát vagy olyat, hogy egy gazdag ember a magánlakását alakította ki egy megvásárolt, valamikor volt szakraális környezetben. A templom nem csupán építészeti alkotás, építőanyagok, speciális berendezések halmaza. Mindig is lerí róla, hogy mi végre alkották.

Pál apostol hasonlata éppen ezért telitalálat. Az ember még „romos” állapotában, vagy emberségéből kivetkőzött is arra emlékeztet, hogy valaha Isten lehelte bele a lelkét, és innentől nem csupán biológiai értelemben lett a sejthalmaz élőlény. Az a hivatása, hogy az egész világ számára visszatükrözze a láthatatlan Isten dicsőségét, igazságát, szeretetét, felelősségtudatát és odaadását. A „másfajta funkció” az eredetinek a karikatúrájává zülleszt bennünket. Rajtunk is áll, hogy a testünk a bennünk lévő lélekkel együtt több legyen, mint „városképi” vagy „turisztikai látványosság”.

Iványi Gábor

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * 1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax: (06-1) 577-0515

* E-mail: ev@metegyhaz.hu * www.metegyhaz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk: 0444

* Bankszámlaszám: 11708001-20520380 (OTP) * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit

* Szerkesztőbizottsági tagok: Kovács Judit, Bereczky Géza * Felelős kiadó: Iványi Gábor

* Munkatársak: Iklódy Janka, Lendvai Éva, Vadászi Ilona * Művészeti szerkesztő: Farkas Csilla

* Éves előfizetési díj: 1800 Ft * Egyes példányszám ára 150 Ft * Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkészi hivatalaiban.

AKTUÁLIS

Test és lélek,
esetleg test vagy lélek a Bibliában

Az Ószövetségben a *basár* szó jelenti a testet, a *ruah*, a *nese-mah*, a *nefes* szavak pedig a lelket. „Az Istennek Lelke (*ruah*) teremtett engem, és a Mindenhatónak lehelete (*nese-mah*) adott nekem életet.” (Jób 33,4)

Az 1Mózes 6,3-ban az Úr úgy határoz, hogy „*ne maradjon az én lelkem az emberben, mert ő test*” – ezt az igazságot sokan úgy magyarázzák, hogy a test már itt is istenellenessé vált testiességet jelent, hiszen ezért határozta meg az Úr az ember életét maximum 120 esztendőben. Azt jelentené ez, hogy a testiség hatalmába került ember ekkor vált képtelenné arra, hogy Istennek tetsző életet éljen? Már itt a testiességet választotta a lelkeség helyett?

A teológusok többsége azonban mégis úgy gondolja, hogy az Ószövetségben a test és a lélek nem áll szemben egymással, hanem két egyenértékű alkotóelemként létezik egymás mellett; mindkettőnek érzelmeket, gondolatokat tulajdonítottak. Örvendez a szív és a lélek, valamint a test is biztonságban van, hiszen az Isten nem hagyja Dávid lelkét a Seolban (Zsoltárok 16,9-10); a lélek szomjazza Istent, a test pedig sóvárog Rá (Zsoltárok 63,2); a szív és a test ujjong az élő Isten felé (Zsoltárok 84,3).

A héber gondolkodás néha azt sugallja, hogy az ember test, néha azt, hogy az ember lélek, de azt sohasem állítja, hogy az ember test és lélek, nem választja el a testet a lélektől, még a halál után sem, a halottak egyszerűen a Seolba kerültek, ahol béke van.

Mások azt az álláspontot képviselik, hogy ha előbb nem, a hellenista hatás alatt álló könyvekben már szembe került a test a lélekkel, holott a Prédikátor könyve igazából csak annyit mond, hogy a lélek tér meg Istenhez, a test viszont porrá válik (Prédikátor 12,9).

A katolikus testvéreink által sugalmazottnak tartott Bölcsességek könyvében bukkanhatunk egy érdekes mondatra, amely szerint a romlandó test gátolja a lelket, és a földi sátor ránehezedik a sokat tűnődő elmére (Bölcsességek 9,15). Itt már mintha érezhető lenne a görög hatás, sőt, az Újszövetségben, a Máté 10,28-ban Jézus már mintha többnek gondolná a lelket a testnél, csak attól kell

félni, aki mind a testet, mind a lelket elvezeti a gyehennához, tehát attól, aki csak a testet, nem.

Pál nagyon sokat küzd a test-lélek problematikával. Van, ahol a test foglalatja a különböző értékeknek, szimbóluma a gyülekezetnek, hiszen ahogy a test különböző részei különböző feladatokat látnak el, úgy a gyülekezeti tagok is különböző kegyelmi ajándékokkal, másként fogalmazva képességekkel rendelkeznek, melyeket a gyülekezet javára kell kibontakoztatniuk, a közösséget tehát éppen a testrészek különbözősége rendeli egymás szolgálatára (1Korintus 12,12-24 és Róma 1,4-6).

Ugyan a test a Szentlélek temploma is (1Korintus 6,19), Pálnál azonban igen markánsan jelentkezik az a szemlélet is, hogy a bűn nagyon sokszor uralkodik a halandó testben (Róma 6,12).

Pálnál, ne feledjük, a görög gondolkodás elválasztja a testet a lélektől, néha teljesen ellentétes értékűvé válnak a testi és a lelki dolgok. Testi és lelki emberről beszél, „*a törvény lelki, de én testi vagyok, nincs a jónak lakása testemben*”, hiába akarja Pál a jót tenni, nincs meg rá az ereje, ezért óvja a gyülekezetét: ha „*test szerint éltek, halál vár rátok, ha azonban a lélek által a test cselekedeteit megölte, élni fogtok*” (Róma 8, 13). Pálnál tehát van egy rossz értelemben használt testfogalom is, a feltámadás hirdetésénél, az ítéltre történő figyelmeztetéskor azonban pont kapóra jön ez a kettősség, hiszen „*az érzéki test elvettetik, a lelki pedig felmagasztaltatik*” (1Korintus 42-44), ugyanis a Szentlélek által kell győzni a test, a bűn felett – igen, a test a bűn szinonimájává lett. Az emberi lélekben harc dúl, a lélek tusakodik a testtel, a test meg a lélekkel (Galata 5,16-17).

A Biblia sohasem hagy kétséget, hogy pozitív, vagy negatív értelemben kell érteni a test szót.

A hívők a bűntől nem érintett Krisztus testét Úrvacsorakor veszik magunkhoz, amely titokzatos erőként működve segíti megtisztulni és Istennek tetsző életet élni őket.

Bereczky Géza

A HÓNAP JELESE

240 esztendeje született József nádor

Budapesten, a nádor nevét viselő téren áll egész alakos szobra

A 240 esztendeje, a II. Lipót magyar király és német császár gyermekeként született József nádort a magyar rendek 220 éve, 1796-ban közfelkiáltással választották az ország nádorává.

Szívvvel-lélekkel magyarul érző főherceggé tartották számon, aki a kiváló költő és jakobinus mozgalmár, Versegly Ferenc segítségével tanult meg magyarul. Több mint ötven évig töltötte be nádori tisztét.

Manapság – méltán – sok nevet emlegetnek a reformkori hazafiak sorában. Azonban József nádorrról keveset

hallani. Pedig Habsburgként számos dolgot előmozdított-megvalósított – állandóan védelmébe véve a magyar ügyeket, sok gondot okozva ezekkel a gyanakvó Bécsnek.

Önálló politikával próbálta összehangolni az udvar és a magyarok érdekeit, sőt a kormányzásba az országgyűlési ellenzék is bevonta. Az 1811. évi devalváció súlyos gazdasági következményein lehetőségei szerint próbált enyhíteni. Metternich abszolutizmusakor kiállt az országgyűlési szólásszabadsága mellett, s javasolta I. Ferencnek, hogy térjenek vissza az alkotmányossághoz, a magyarok és az uralkodóház viszonyát reformokkal javítsák. Józsefnek sikerült elérnie azt is, hogy a császár megkegyelmezzon a még rab-ságban sínylődő jakobinusoknak, köztük a neves irodalmárnak, Kazinczy Ferencnek.

Szinte felsorolni is sok, hogy mennyi mindent tett Magyarország gazdasági és kulturális felemelkedéséért. A teljesség igénye nélkül meg kell említeni a támogatásával létrejött nemzeti könyvtárat, amely a Széchenyi Könyvtár és a Nemzeti Múzeum magva lett, aztán az Ipartanodát, ami a Műegyetem elődje volt. Patronálta a Vakok Intézete, a gellérthegy csillagvizsgáló, a kőbányai lóvasút és a Pest-Vác vonal létrehozását. Részt vett a magyar tisztképző intézet megalapításában is, amely a Ludovika nevet kapta; a Magyar Tudományos Akadémia alapítását is támogatta; segítette létrehozni a pesti Magyar Kereskedelmi Bankot.

Az, hogy az 1830-as évekre az ország politikai-kulturális-gazdasági központjává vált Pest, szintén az ő eredménye. A Városliget rendezésében, az általa megvett Margitsziget parkosításában is szerepe volt. Alcsúti birtokán mintagazdaságot működtetett, új terményeket és korszerű eljárásokat honosított meg.

S végül, nem szabad említés nélkül hagyni, hogy számos humanitárius egyesületet pártfogolt, segítette a nyomorultakat, a szegény embereket.

175 éve, 1841-ben, jelenlétében adták át a pesti zsidó-kórházat, ahol a betegeket felekezeti különbség nélkül kezelték. A Magyar Izraelita Kézmű- és Földműves Egylet – mely hetven esztendő fennállása alatt sok ezer kiképzett iparost adott az országnak – 1842-es alakulásának elején sok akadállyal kellett, hogy megküzdjön, többek közt azzal, hogy nagy pénzáldozattal lehetett a keresztény mestereket rábírni arra, hogy zsidó tanoncokat vegyenek fel és vizsgáztassanak le. A zsidó mesterek érdekében maga József nádor járt közben. Mária Terézia az örökösödési háború idején a zsidók köteles adójának tekintette a hadiségelyt, amelyet később türelmi adónak, de külön „zsidóadónak” is neveztek. Az udvar fokozatosan emelte az adót, amit egyszer csak képtelenség volt megfizetni. A zsidóság 1842-ben petícióban kérte V. Ferdinánd királytól a már nevével fogva is megalázó, és nagyságánál fogva súlyos külön zsidóadó eltörlését. A király kész is volt azt eltörlőni, ha a zsidók lefizetik az 1828 óta be nem folyt 2 és fél millió forintba növekedett hátralékot. Azonban a zsidóság képtelen volt ily nagy összeg lefizetésére, mire az udvar József nádor közbenjárására megelégedett az általuk felajánlott egy millió 200 ezer forintnyi megváltási összeggel. E meg egyezés alapján a király 1846-ra végleg eltörölte az adót, és a zsidók kötelezték magukat a megváltási összegnek öt év alatti törlesztésére. Az egyes hitközségekre eső törlesztési részletek pontos behajtására a maguk köréből megbízottakat választottak, míg a királyi kincstárral szemben a pesti hitközség vállalt felelősséget. 1848-ban az első magyar felelős minisztérium felfüggesztette a részletek fizetését, de a szabadságharc leveretése után a császári hadsereg behajtotta a teljes hátralékot.

Budapest legrégebb, ma is álló zsidó imaháza, az európai klasszicista zsinagógaművészet remeke az óbudai zsi-

nagóga. Az épület korának egyik legimpozánsabb alkotásának számított, maga József nádor is gyakran vitte ki külföldi vendégeit Óbudára, hogy büszkélkedjen vele.

1847-ben, Budán hunyt el. A tiszteletére tartott gyászünnepségen nagyhatású gyászbeszédet tartott magyar nyelven Pillitz Dániel rabbi is. József nádor a budai nádori kriptában nyugszik. Születésének idei évfordulóján – és közelítve jövő évi, 170. halálzási évfordulójához – meg kell hajtani fejünket emléke előtt, s felidézni mindazt, amit Magyarország gazdasági és kulturális felemelkedéséért munkált, mert ma is példa lehet sokak számára...

-kz-

Források:

http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1795_szeptember_22_jozsef_nador_beiktatasa/

https://www.kozterkep.hu/~2403/Jozsef_nador_szobra_Budapest_1869.html

Az Oltalom Karitatív Egyesület az ezredforduló óta 64 férőhelyes női hajléktalanszállót működtet a József nádor téren. A főváros ezt a hajléktalanszállót a József nádor térről külső területre, a IX. kerületi Gyáli útra akarja áttelepíteni. A költözködés fenntartóváltással is járna. Az Oltalom Karitatív Egyesület elnöke, dr. Ivánni Gábor jogsértőnek tartja, hogy a határozatlan idejű szerződést a minap egyoldalúan felrúgta a fővárosi közgyűlés jobboldali többsége. „Arról, hogy létezik ilyen előterjesztés, mi is csak a sajtóból értesültünk. Előzőleg velünk senki nem egyeztetett.”

Bővebben: <http://oltalom.hu/cikk.php?id=990&lang=hu&mid=>

MET NYÁRI TÁBOROK HEJCÉN:

Gyermek és serdülő tábor (8-14 éves): július 1-8. Jelentkezési határidő: június 23.

Kisifi (14 év fölött): július 9-16. Jelentkezési határidő: július 2.

Családos tábor: július 31-augusztus 7. Jelentkezési határidő: július 24.

Énekes tábor: augusztus 12-19. Jelentkezési határidő: augusztus 5.

Nyíregyházi csendesnapok: augusztus 19-21. Cím: Nyíregyháza, Bessenyei tér 10. 4400

(A csendesnapoknak nincs szabott ára, önkéntes adományt köszönettel fogadunk.)

Tudnivalók:

Gyermek, tanuló: 20 ezer Ft/tábor; Felnőtt: 25 ezer Ft/tábor

Családos tábor díjai: 0-3 éves korig 300 Ft/nap, 3-16 éves korig 1200 Ft/nap, felnőtt: 1800 Ft/nap.

A táborok költsége (az oda- és visszautazáson kívül) minden, a tábor programjához kapcsolódó költséget tartalmaz. (Áraink közel 10 éve változatlanok.) Jelentkezni, érdeklődni a helyi lelkésznél vagy központunk elérhetőségein lehet.

Cím: Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség, Budapest, Dankó u. 11. 1086.

E-mail: info@metegyhaz.hu Tel.: (06-1) 577-05-15

NŐK AZ EGYHÁZBAN, NŐK A VILÁGBAN

Dr. Holtai Margit (1933 – 2016)

*„Mint ismeretlenek, és mégis ismeretek;
mint megholtak, és im élők;
mint ostorozottak, és meg nem öltettek;
mint bánkodók, noha mindig örvendezők;
mint szegények, de sokakat gazdagítók;
mint semmi nélkül valók, és mindennel bírók.”
(2Korinthus 6, 9-10)*

Valamikor olyan sok közünk volt egymáshoz, hogy nem tudok nem személyes hangon írni róla. Ha rá gondolok, emlékek sokasága rohan meg. Tíz évig dolgoztunk együtt a biatorbágyi Belmisszióban. Látom őt, ahogy mindig rendezett fehér kontyával, szelídséget sugárzó tekintetével jön felém. Igazi anyatípus volt, sok melegséggel, valódi áldozatkészséggel. Az egyik ismerősöm, amikor megtudta, hogy sosem ment férjhez, és nem voltak saját gyerekei, nem akart hinni nekem. „Róla mindig azt gondoltam, hogy özvegyasszony, és három felnőtt fiú anyja” – mondta az akkor már a hatvanas éveiben is túl járó Margit néniről. Jól gondolta, a valóságban sok embernek volt lelki anyja – nekem is.

Nyugat-Magyarországon, Kátán töltötte gyermekéveit, ahol hamvait április 9-én temették el. Nem tudtam ott lenni, erre az utolsó útjára elkísérni. Most, itt és így szeretnék búcsút venni tőle. A magyar lelki ébredéstörténet egyik jellegzetes vonulatának meghatározó személyisége, szinte utolsó tanúja volt ő.

Ötödik gyermekként született. Édesanyja – ahogy később nagy bűnbánattal el is mondta – nem várt állapota korai szakaszában sokszor megemelte a liszteszákot, hát-ha... 1933-at írtak, az élet nem volt könnyű, és ő sem volt már fiatal. De megszületett, családja öröme és büszkeségére. A tehetséges kislány a körmenyi gimnáziumban tanult. A II. világháborút követő nagy evangelizációk korszaka volt ez. Ennek az időszaknak egyik ismert evangélistája, az evangélikus lelkész, Sréter Ferenc az ő falujába is eljutott. Gimnazista lányként tért meg, és teljes szívével kezdte követni azt a Jézus Krisztust, akit az igehirdetések nyomán megismert. Tovább tanulhatott, és Budapesten

végzett a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen. Ezekben az években lett aktív tagja az ún. Sréter-féle gyülekezetnek.

1959-ben – végzése után – a bajai gyermekorvos lett kezdő orvos. Oroszlánként tudott küzdeni kis ápolójai életéért. Még halálához közel is szeretne volna meglátogatni egy ötven éves férfit, akit hajdan ő mentett meg. Az évek alatt gyermekorvosként képezte magát. De sokszor megvallott életfilozófiája ez volt: „elsősorban Isten gyermeke vagyok, másodsorban orvos”. Ő lett a városban, de a környéken is „a” gyerekorvos. De ő lett „Dél misszionáriusa” is. Amikor csak tehetett, igehirdetési szolgálatot látott el különböző evangelizációkon, lelki alkalmakon. Baján elindított házi bibliaórája még ma is működik.

Amint lehetett, nyugdíjba ment, hogy teljes idejében azt tehesse, amire elhívást érzett. 1990-ben a Trausch Liza által alapított – és akkor még általa vezetett – biatorbágyi Belmisszióba költözött. Minden vagyonát odaadta a misszióknak, csak egy kocsit tartott meg, azt is szolgálati célból. Megszámlálhatatlanul sok női héten hirdetett igét. Szíve és szobája mindig nyitott volt a kereső, kérdező, az élet bozótjaiban eltévedt emberek számára.

A rendszerváltás utáni évek lehetőségei sok munkát adtak, és sok kísértést rejtettek magukban. Szép, de nehéz és feszültégteljes éveket éltünk át együtt. Sok meggondolatlan lépéstől óvott meg, sok kritikus pillanatban vált életmentő támaszommá. Néhány mondata örökre belém íródott. Együtt töltött éveink végén elengedett, amikor látta, hogy az utak elválnak...

Később egy levélben arra kért, ne tartsuk tovább a kapcsolatot. Sosem hittem el, hogy ez személyes döntése volt...

2009-ben a biatorbágyi munkából is nyugdíjazódott. Évekig Mogyoródon lakott, és ameddig ereje engedte, tovább szolgált. Egészsége hanyatlásnak indult. Többen keresték számára a megoldást. Felmerült, hogy egy idős-otthonba költözik. Egyik bajai lelki gyermeke hívta meg magához, először csak látogatóba. Akkor még nem tudhatta, hogy végleg vissza és haza érkezett. A látogatásból egy több mint húsz hónapos korszak lett. Margit néninél Alzheimer kórt diagnosztizáltak. Egykori lelki gyermeke ápolta őt odaadó szeretettel, nagy bölcsességgel.

Világa egyre szűkült. Itt látogattam meg pár hónappal ezelőtt. Már nem ismert meg, de amikor összekulcsolta imádságra a kezét, és meghajtotta a fejét, mintha ugyanazt a sok évvel ezelőtt ismert Margit nénit láttam és hallottam volna. Egy világ sosem zárult le a számára ... és 2016 március 26-án végképp átlépett ebbe a másik világba.

Legyek emléke áldott!

Szabó Ildikó

2015. évi jövedelemadó 1% felajánlásával kapcsolatos tájékoztató

Tisztelt Támogatónk!

Eddigi támogatását megköszönve, szeretnénk tájékoztatni arról, hogy a 2015-ös személyi jövedelemadó bevallással egyidejűleg idén is van lehetőség az egyház részére juttatható 1%-ot a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség részére felajánlani.

Sajnálatos módon a mostani kormány kifejezett célkitűzésének tekinti, hogy e tekintetben zavart keltsen, és az adózókat a felajánlásban részesíthető szervezetekkel/egyházakkal kapcsolatban bizonytalanságban tartsa.

Teszi ezt annak ellenére, hogy az Alkotmánybíróság ez idáig három alkalommal hozott számunkra kedvező döntést, az Emberi Jogok Európai Bírósága pedig jogerős határozatot arról, hogy egyházunknak a „bevett” egyházakkal megegyező elbírálás alá kell esnie, ugyanazon támogatásokra – pl. a Szja 1% – jogosult, mint az egyházi törvény mellékletében felsorolt egyházak.

Évek óta harcolunk, hogy jogos követeléseinket a Magyar Állammal és az egyes állami szervekkel szemben érvényesítsük, e küzdelmünkben a fent említett bírósági határozatok további jogi alapot nyújtanak.

Ezért szeretnénk Önt megnyugtatni, hogy támogatása nem hiábavaló, előbb vagy utóbb, de mindenképpen célba ér. Kérjük, hogy a felajánlás tényét részünkre visszajelezni szíveskedjék, hogy ez irányú igényünket az Állammal szemben érvényesíthessük.

Kérjük, hogy az eddigiekhez hasonlóan az egyházi 1%-ról való rendelkezést tartalmazó adóbevallását **ne elektronikusán, hanem papíron**, a 0444 technikai azonosító megadásával tegye meg.

Külön szeretnénk felhívni a figyelmét arra az információra, hogy a MET részére felajánlott SZJA 1% csak akkor érvényes technikailag, ha az egyesületeknek ajánlott 1%-ról szóló részt is kézzel töltik ki, és nem az elektronikus kitöltő programból kinyomtatott nyomtatványt használják.

A program generál egy vonalkódot, amely alapján a nyilatkozatot kezelik és feldolgozzák. A vonalkód nem tartalmazza a kézzel beírt adatokat, így azokat nem veszik figyelembe.

Előre is köszönjük, hogy felajánlásával segíti munkánkat, amely hitéleti tevékenységünkön túl a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség által fenntartott mintegy 30 szociális és oktatási intézmény működtetésére irányul.

Iványi Gábor elnök

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Tony Campolo történetei (folytatás)

A jövőről

Ha a technika kultúránkban betöltött szerepét vizsgáljuk, szeretnék arról írni, hogyan reagált Henry David Thoreau, mikor hallott a távíró felfedezéséről. A közeli mezőn munkások kábeleket húztak ki. Thoreau megkérdezte tőlük, mit csinálnak. A munkások elmagyarázták, hogy új találmányról van szó. „Ön még nem hallott róla? A távíró segítségével az emberek New York-ból kapcsolatba léphetnek Floridával.” „De mi van akkor, ha a New York-iaknak nincs mondanivalójuk a floridai emberek számára?” – volt Thoreau furfangos kérdése. Milyen találó! A tömegkommunikáció modern világában abban a helyzetben vagyunk ugyan, hogy egyik pillanatról a másikra kapcsolatba léphetünk egymással, de milyen gyakran megállapíthatjuk, hogy nincs semmi fontos, amit mondhatnánk. A kábeltévék lehetőséget adnak, hogy bármely percben tévécsatornák százai közül válogassunk, de a felkínált programok olyan silányak, hogy mindig tapasztaljuk, a csúcstechnológia mennyire nincs egyensúlyban a tartalom minőségével.

A kultúrák helyreállítása

Az Írás kijelentése szerint a világ kultúráit Isten teremtette, és azok a végén a gonosztól megtisztulva a Teremtőt fogják dicsőíteni. A „népek” szó a görög „ethnos” fordítása, mely „etnikus kultúrát” jelent. A Biblia itt arról beszél, hogy a nagy napon, mikor Isten összegyűjti a népeket a trónja előtt, az etnikus csoportok számos válfaja lesz, mely a maga sajátos módján fogja imádni az Urat.

A 2000-ik év

Az évezred fordulójának estéjén kis betekintést kaptunk a kulturális sokszínűség csodájába. Ahogy múltak az órák, és közeledett az éjfél, a tévé bemutatta, hogy a különböző népcsoportok hogyan köszöntik az újévet az egész világon. Csodálatos táncokat láttunk a Csendes-óceán szigeteiről és az afrikai kontinensről. Megtekinthettük a világ számos fővárosát, és átélhettük, hogyan ünnepelnek népek a maguk módján. Mialatt mindez elém tárult, arra gondoltam, hogy a menny bizonyára csodálatos hely lesz, mert a

világ valamennyi népcsoportja képviselve lesz, és Isten trónja előtt mindenki a saját énekeit éneкли majd. A kulturális sokféleség sajátja Isten dicsőítésére gazdag kifejezésformákban nyilvánul majd meg a különböző etnikai csoportok különlegessége szerint.

A zsidó-keresztény hagyomány nagyon komolyan veszi az emberiség történelmét

Hisszük, hogy Isten a történelemben jelenti ki magát. Hisszük, hogy a történelemnek értelme van, és egy cél felé halad. Hisszük, hogy Isten munkálkodik ebben a világban, és az eseményeken keresztül megvalósítja tervét. Isten Országá felé tartunk, ami Krisztus visszajövetelével lesz tökéletes. Hivatásunk: a naponkénti munkálkodás Isten uralmáért. Arra hívtunk, hogy minden lehetőt megtegyünk azért, hogy a világ Isten szándékai szerint változzon. Éppen ezért az a feladatunk, hogy harcoljunk a szegénység, rasszizmus, szexizmus, homofóbia és minden más, e világban gárdázalkodó gonoszúság ellen. Arra hívtunk el, hogy olyan nép legyünk, amely teljes reménységgel néz a jövő felé.

Nincs vége

Ha egyszer eljutsz Memphisbe, ne hagyd ki a lehetőséget, és látogasd meg a Lorraine Motelt. Bizonyára tudod, hogy itt ölték meg Marthin Luther Kinget. A motel most a polgárjogi mozgalom múzeuma. A kiállítás különböző állomásokon vezet végig addig a balkonig, ahol King meghalt, mikor a golyó eltalálta. Látjuk a helyet, ahol sebesülten feküdt. Mikor King Andrew Young és Ralph Abernathy karjaiban feküdt, Young felkiáltott: „Vége! Mindennek vége!” Abernathy rákiáltott: „Ne mondd ezt! Nincs vége! Mindig lesz folytatás!” Ez valóban prófétai kijelentés volt. Isten, aki ifj. Martin Luther Kingen és a polgárjogi mozgalmon keresztül hatott, soha nem fogja az emberiség történelmét egyszerűen magára hagyni. Isten számára sosincs vége, míg Jézus a maga dicsőségében vissza nem jön. Akkor lesz befejezve az a jó munka, melyet bennünk és általunk valósít meg.

Fordította: Czövek Olivérné

GONDOLKODJUNK!

A testkultusz csodája

A testkultusz korában élünk. A test szerepe a mindennapi kommunikációban és a közösségi életben olyan mértékűvé vált, hogy szinte elhordozhatatlan terheket ró mindazokra, akik a maguk számára előre definiált módon sikeres életet akarnak élni.

A test mint adat, mint érzékleti forma interkulturális nyelvvé alakult, amely jelentőségében megelőzi a beszélt nyelv jelentőségét, sőt magát az emberi természet kimunkált formáját, a személyiséget is. Megelőzi, mert elsődleges. Megelőzi, mert logikailag az első helyen áll. Mert a tapasztalat az adatáramlás gyorsaságában értelemszerűen az elsődlegest veszi alapul. Az első érzékszervi adat minden esetben a testre vonatkozik.

A gimnáziumi órákon gyakran alvó tinédzser, bár talán még nem is hallott Euklidész geometriájának jelentőségéről, homályos emlékei vannak Kant esztétikai főművéről, és csak hallomásból ismeri Baumgartent, mégis akkurátus pontossággal képes felmérni a test harmóniájának tökéletesen elvárható értékeit. Tudja, mi hova illik, azt is tudja, minek milyennek kell lennie. Mert a szem a mértékek, arányok, az ember formai tökéletességének bölcs ismerője.

A test kultusza olyan erős, hogy a szenvedő tudat ösztönszerűen felismeri, hogy Hugh Jackmannek nem születni kell, hiszen ő is csak a tökéletesen kimunkált izomrendszer potenciális formáját hordozza magában. A test formálható, kiművelhető. És bár minden könyvtárban küzdő bölcsész és habilitált docens a testkultúra hanyatló tendenciájáról beszél, sosem feledkezhetünk meg a szép test életet és a teremtést dicsérő jellegéről. Szép testet látva sosem bocsátkoznék vitába azzal kapcsolatban, hogy vajon nem éppen ilyennek kellene-e lennie minden emberi formának. Elismerjük, hogy ez a szépség cáfolhatatlan. De azt is látjuk, hogy ez a szépség nem minden esetben természetes adottság. A természet saját célját elrejtja az emberben úgy, hogy azt önmagából, saját akaratóból, saját szabadságának és a lehetőségeinek felismerésében az egyén belső képességeiből hozza létre. Nagy bölcsesség lakozik tehát a testkultuszban. Az egyén önmagát a közösség

spektrumában szemléli, és ezzel egoizmusa határozottá válik. Másrészt testének kimunkálásában intellektuális képességeire is hagyatkoznia kell. Aki szép testet akar, annak ismernie kell saját természetét, és ez, lássuk be, a *reflexív gondolkodás* alapjait hozhatja létre.

Beszélnünk kell továbbá a test kimunkálásának másik csodájáról, a *diszciplínáról*, azaz a minden akaratot megerősítő fegyeletről, amely elengedhetetlen feltétele a szépség elérésének. Igen, joggal vetheti szembe az olvasó ezen gondolatmenettel, hogy a belső értékek minden esetben magasabb rendűek a külső formálnál. De hogyan is felejtkezhetünk el arról, hogy a külső forma kimunkálása impliciten hordozza magában a belső értékek megjelenésének lehetőségét. Aki ismeri a fegyelmet, aki ismeri a célt, aki ismeri a célhoz vezető út intellektuális architektúráját, előre megtervezett formáját, az már önmagában létrehozta a belső értékek teljes felépítéséhez vezető vázat. Sose felejtjük el, hogy a test az élet szimbóluma. A test a munka egyetlen eszköze, amely a Sabbat megtartása parancsolatának részét is magában hordozza. Ezenkívül a Tóra első parancsolatának is egyetlen beteljesítője. A testnek az életet, az Örökkévaló bölcsességét, esztétikai ízlését kell hirdetnie. És ebben a nemes feladatban, az élet bemutatásának tevékenységében egyszersmind elvezetheti az egyént arra a többletre, ami a teremtésben felismerhető titok megragadása: nevezetesen az, hogy az emberi értelem fejlesztésével, a világosság felbukkanásával az emberi szabadság lehetősége, az értelem mindent legyőző ereje, és a Teremtőtől való függés alázata végtelen perspektívát nyithat meg az emberi fejlődés egyetemes célja számára. Egy olyan egyén számára, aki felismeri, hogy a teremtési cél nem készült még el, hanem abban az embernek felelős részt kell vállalnia, hogy Isten akarata ebben a világban az ember akaratóval közösen fejlődjön ki, saját lehetőségeinek olyan perspektívája nyílhat meg, amely a test izzadságától a lélek életadó világosságáig vezethet.

Erős Máté

Lélektükörben

Testről és lélekről kellene írnom. Nézem a szóösszetételeket, jelzőket, filmeket, majd reménytelenül félretolom őket. Maradt a hochmocolás „kétszemközt”.

Sokszor forgattam önértékelésükben megtört, önbizalmukat veszített emberekkel, ilyenkor feladatommá vált lelkük rendbe rakása. De mi lehet a lélek?

Talán valami belső béke, amely nem azonos a fegyelmettel viselkedéssel.

A jog, hogy bezárhatjuk belsőnk hetedik szobájának ajtaját.

A lélek talán érzelem? Ha szeretsz, kiszolgáltatód magad, ha nem, üres leszel. Osho szerint: „a testi szerelem rossz, a spirituális jó”. De hát csak a testek találkozhatnak. A lélek magányos. Nikki Sixx szerint: „Sokkal könnyebb lenne eladni a lelkem, ha meg tudnám találni”.

A betegségeknek lelki háttere van, mondják. (Például a mozgásszervi betegségek jelentős része állítólag lelki eredetű) De! Mi is az a lelki higiénia? Szerintem önismereti képesség. „Ép testben ép lélek!” – tartja a mondás. A beteg testben nem találunk ép lelket?

Mi lehet a lélek? Talán az élethez való ragaszkodó félelem hozta létre, remélve a halál utáni létezést. Pedig a kér-

dés az lenne, hogy: miként éltél, mi volt a célod, és mit hagysz magad után a földön?

Hol van a lélek? És ki látott testetlen lelket? Popper Péter szerint „Minden embernek van lelke? Ha nem fáj, akkor nincs.”

„Testem, szegény, a lélek érted mit tehet?
Nagyon önző és gögös úr
a lélek, de úgy rád szorul,
hogy fájni sem tud nélküled.”
(Szabó Lőrincz)

Semmi nem nyugtatja jobban a lelket szerintem, mint a határozott cél. „Ahogy semmilyen hit nem képes áttörni a fájdalomra, csak akkor, ha szembenézel vele.”

Foglaljuk össze, szerintem mi lehet a lélek:

- egyensúly
- érzelem
- felelősségvállalás az életünkért
- emberismeret
- szellem
- erkölcs

Apropó! És a léleknek is van lelke: A lelkiismeret!

Moldova Ágnes

Felhívás a menekültekkel szembeni emberségesebb bánásmóddért

Az irgalmatlanság és embertelenség bűnét követi el a magyar kormány, ha továbbra is fenntartja azt a helyzetet, melyben a Magyarország déli határátkelőinél regisztrálásra váró menekülteket, felnőtteket és gyermekeket tartja. A menekültek nem bűnözők és nem ellenségeink. Már az állig felfegyverzett katonaság velük szembeállítása is elfogadhatatlan, de ha bűnelkövetőknek vagy hadi ellenfeleinknek kellene tartanunk őket, akkor is megengedhetetlen az, ahogy a kora tavaszi hajnali fagyokban, esőben, sárban, éhségnek és szomjúságnak kitéve, a szabad ég alatt kénytelenek arra várni, hogy a magyar hatóságok fokozatosan lassított tempóban kérelmeikkel foglalkozzanak. Elfogadhatatlan a helyszínre vezényelt erők méltatlan ellátása is, és hogy nekik kell emberi jóérzésüket megtagadva, embertelen parancsnak engedelmeskedve megakadályozni civil szervezetek segítőkészségét.

Felszólítjuk a magyar kormányt, hogy haladéktalanul térjen vissza azokhoz az emberséges elvekhez, melyek alapján hazánk az ENSZ és az Európai Unió tagjává válhatott. Amennyiben a feladattal a helyi hivatalos szervek nem tudnak tisztességesen megbirkózni, úgy azonnal tegyék lehetővé, hogy a civil szervezetek (az ismert Migszol és mások) élelmet, ivóvizet, száraz ruhát, sátrat, takarót és egyebet vihessenek a senki földjén várakozóknak. Felhívjuk azon egyházakat is, melyeket a kormány politikai partnereiként elfogad, hogy vallásuk és hitük alapelveit követve, emeljenek szót az emberiesség nevében.

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség és a vele együttműködő Oltalom Karitatív Egyesület, mely a menekültválság kirobbanása óta segíti az úton lévők és menedékkérők ellátását itthon és külföldön egyaránt, kész most is tevékenyen részt venni az emberi kiszolgáltatottság enyhítésében.

Budapest, 2016. április 1.

Iványi Gábor
a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség elnöke

ÍGY TÖRTÉNT

Simoncsics Péter

Karácsony Sándor az evangéliumi gondolkozásról, valamint a liberális demokráciáról¹

Vekerdy Tamásnak

Karácsony Sándor „hírhedt” vált tételéről, a mellérendelés elvéről... így nyilatkozik...: „A mellérendelés elve s annak különösen a „másik fél”-rekompensáló ereje kifejlesztett például a magyar lélekben egy társadalmi életformát, mely... egyedülálló sajátosság. Mindenütt másutt a többségi elv alapján folyik a társas együttélés, egyedül a magyar lélek ismeri a kisebbségi elvet. Falusi piacokon felháborodott kiabálásokból is tételszerűen hangzik ki a vád az eladó felé: A maga fajtájától irigyli, bezzeg kupecnek, szennálnak, kofának, boltosnak olcsóbban is odaadja. A felelet rá stereotip módon szinte mindig és mindenütt ugyanaz: az „abból él, annak is élni kell”... Ezzel a kitételrel Karácsony a magyar néplelek toleranciájára utal. (De) mi is történt nálunk az „idegenszívűekkel” („másfajúkkal”) csak hetvenegyházy évvel ezelőtt is, s mi folyik ma itthon a kormányzati kommunikációban (és az általa megfertőzött lelkekben), ha idegenekről (menekültekről) esik szó? Ha valóban a „kisebbségi elv” volt a társas együttélés törvénye 1939-ben Magyarországon, amint Karácsony Sándor mondja, hogyan volt lehetséges mindaz, ami 1944 nyarán, s aztán késő őszén, telén, majd megint 1945-46-ban történt?

(Az)... íratlan erkölcsben jelen volt az evangélium liberális és demokrata szelleme, az írott törvényekben viszont, amelyek csak azért jöttek létre, hogy leplezzék az erőszakot, nem. És ez ma újra így kezd lenni. A „néplelekben” ma is jelen van az evangélium szelleme, ellentétben a parlamenti többség birtokában egyre inkább „ochlokrata”, csőcselék-párti jellegű kormányzattal. Kérdezem, Jézus története mikor igazolta a „többségi elvet”? A Gecsemáné-kertben? Vagy Poncius Pilátus előtt, amikor a helytartó a csőcselék szavára Barabást engedte szabadon? Ott vagyunk ismét az Evangéliumnál. A demokrácia ígéretének éppen az a lényege, hogy az írásban rögzített törvénynek arra kell törekednie, hogy megközelítse az íratlan erkölcsöt...

Karácsony Sándor szerint a modern demokráciában a szabadság-testvériség-egyenlőség hármas jelszava mellé oda kell tenni negyediknek az illetékes elvét, hogy mindenki csak azt tegye, és nem más, amire illetékes, amiben mester... A demokrácia ott kezdődik és abban áll, hogy az egyik ember

autonómiáját csak abban az esetben vagyunk hajlandók kétségtelenül biztosítottak elismerni, ha az egyik ember előbb a másik ember autonómiáját magához képest kétségtelenül biztosította. Az én autonómiám záloga hozzád képest a te énáltalam biztosított autonómiád hozzám képest. Nem ehetem meg nyugodtan a magam darab kenyerét addig, míg nem biztosítottalak, hogy nyugodtan megehesd a magad darab kenyerét... Kétségtelen, hogy az ún. rendszerváltás után illetékes szakemberek nagy csinnadratta nélkül közben kiépítették a demokrácia infrastruktúráját, a fékek és ellensúlyok rendszerét, de a politika nagyszínpadán, a parlamentben az idő pitiáner huzakodással, sárdagasztással telt el anélkül, hogy az új nemzedék a demokrácia számára is fontos lényegéről értesült volna. A zűrzavarban a kiépített demokratikus infrastruktúra védtelenné lett, mert aki megvédhette volna, elsősorban az ifjúság, magára maradt és rossz útra tévedt, vagy magába zárkózott és elfordult a demokráciától, azaz a saját jövőjétől. De ezért ne őket hibáztassuk, és a magyar „népet” se, ahogy ma hallani csaldótt demokratáktól, hogy a magyarok még éretlenek a demokráciára. Ahogy az ifjúsággal nem, úgy általában a „magyarokkal” sem folytatott az ún. politikai elitből senki sem valódi párbeszédet, viszont minden párt csak a szavazataira utazott. Voltak ugyan figyelmeztető hangok a médiában, de a társadalom igazi drámáját Hankiss Elemér 1992-es bizottsági meghallgatása hozta. Hankiss magányos küzdelme és érvelése Szókratészhoz méltó tanítás volt a demokráciáról – ha majd unokáink száz év múlva visszahallgatják, látni fogják a történelmi bűnt, amellyel az ún. elit ledöfte tanítómesterét, és ezzel elárulta a „népet”, és hátat fordított a demokráciának.

A szennál és a kupec is a zsidó színönimája volt a második zsidótörvény évében.

Természetes, hogy a tudatlanságában magára hagyott „nép” ilyenkor úgy viselkedik, mint az elhanyagolt gyerek, zsarol, ahogy tud, a szavazataival, mert csak az maradt, az „esett le” neki a „demokráciából”.

¹Részletek Simoncsics Péter cikkéből. A teljes cikk lapunk internetes változatában lesz majd olvasható

IFI SAROK

A két kis írás olaszországi gyerekek dolgozata tanítójuk, Marcello D'orta gondozásában közreadva.

Egy hét múlva anyák napja. Beszélj az anyákról általában, és mutasd be a tiédet!

Én tudom hogyan születik a gyerekeket: az anyák szülik őket, nem pedig a gólya. A gólya egy darufajta, úgyértem az állat, nem pedig amivel építkeznek.

Mimmo még mindig azt hiszi hogy a gólya hoz bennünket! És a Mikulást is elhiszi! Tiszta nevetség ez a Mimmo. Az anya komoly dolog. Merő áldozat az élete attól fogva, hogy megszületünk neki. Ő termeli nekünk a tejet. Mikor kicsik vagyunk, rááll a tejtermelésre, mert ő egy emlős típus. Amikor már nagyok vagyunk, leáll a termelésről. De ha születik egy új gyereke, röktön visszaáll a termelésre.

Az anya a sírig feláldozza értünk magát. Visz bennünket az iskolába, mozdát, öltöztet, etet, aláírja az ellenőrzőnket. Az igazi anya szenved, és ha nincs othon pénz, úgy csinál, mintha rá se rántana. Ha nincs mit enni mert a férj munkanélküli, az anyának kell odaálni dolgozni.

Most pedig az ÉN anyámról kell beszélmem. Az én anyám nem termel tejet. Nem festi magát, nem jár fodrászhoz, othon csinálja meg a haját: a szomszéd asszony jön neki megcsinálni. Amikor édesapámmal rájön az ötperc, ő szok győzni. Még nem tudom, mit veszek neki anyáknapijára, hacsak nem valami meglepetést.

Értelmezd Jézus következő mondását: „Nemcsak kenyérrel él az ember”

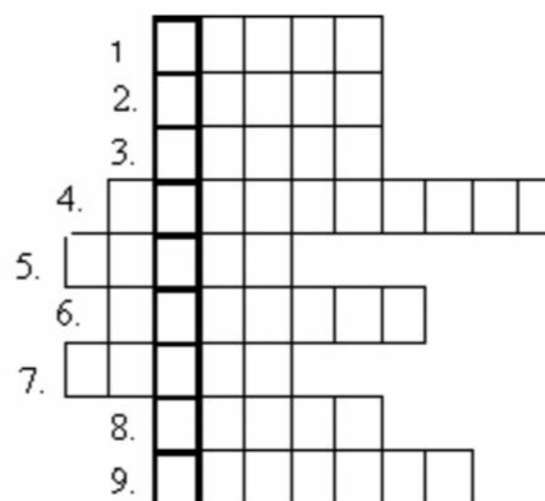
Jézusnak ez a mondása azt jelenti, hogy ne csak mindig magunkkal legyünk tele, másokon is segítsünk. Mégis sokszor van úgy, hogy valaki megjön a munkából, eszik, nézi a tévét, aztán megy aludni és mindenki leván ejtve. Ha a szomszédasszony bekopog, hogy kellene egy kis foghagyma, egy citrom, egy szem kvarelin, a feleség azt mondja, nincs, vagy úgy csinál, mint aki nem hallja az ajtót.

Segítenünk kell egymásnak testvériesen, nem számít, hogy az egyik doktor, a másik mondjuk mozgóárus. Az én apám mozgóárus, és akkor mi van. Talán nem segít másokon? A multkor is felvett egy néger stoppost a tónál, pedig nemvolt kedve.

De Mita vagy Agnelli ledobta volna.

A következő havi lapszámban már szívesen olvasnánk a ti írásaitokat! Ha van kedvetek, írjatok a kedvenc bibliai szereplőkről! A legjobb írások megjelennek! Az írásokat az ev@metegyhaz.hu címre, vagy az Élet és Világosság postacímére küldjétek!

Ha jól kitöltöd a rejtvényt, megkapod a pünkösöd szó jelentését.

- Ilyen életet ígér Isten a világnak: „... hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem ____ élete legyen.”
- A hitetlen tanítvány neve.
- Ezt a jelzőt kapta az a vasárnap, amelyen Jézus Jeruzsálembé vonulását ünnepeljük.
- Ebben a kertben virrasztott és gyötrődött Jézus az elfogatása előtt.
- Péter ezzel a tanítvánnyal futott le a sírhoz megnézni, hogy mi történt Jézus testével.
- Pilátussal együtt ítélték el Jézust, azonban ő nem helytartó, hanem király volt.
- A tanítvány, aki elárulta Jézust 30 ezüstért.
- A hiányzó rész az idézetből: „Én _____, én _____, miért hagytál el engemet?” (Márk 15,34)
- Ilyen halált halt Jézus értünk.

Színezd ki a képet a megadott számok alapján!

- 1=sárga
2=narancssárga
3=kék
4=rózsaszín
5=lila
6=zöld

A képhez tartozó történetet a Bibliából, *Az apostolok cselekedetei 1,1-11*-ben olvashatod el.

Egy ének, ami pünkösdi történetéhez kapcsolódik. Olvasd el a Bibliából *Az apostolok cselekedete 2.* részét, és megtudod, miről is szól pontosan ez az ének!

Jó munkálkodást! Tdke

MÁJUS 26. – LAG BOAJMER

Pészah-tól számított 33. nap. Az ókori Izraelben pészah második napján kezdődött az árpa aratása, ezen a napon kezdték el az ómerszámlálást, mely a hetek ünnepén, ért véget.

HASZID TÖRTÉNETEK

Az alább idézett haszid történetek mindegyike valamilyen módon a test és lélek viszonyáról (is) tanít.

Szánjuk rá az időnket, hogy elolvassuk őket és elgondolkozzunk! Érdemes!

Aki retket evett

A harmadik szombati lakománál, a meghitt és szent közös étkezésnél a haszidok Wolf rabbi asztalánál ültek, beszélgetésüket csak halk közbeszólásokkal és visszafogott taglejtéssel kísérték, nehogy megzavarják a gondolataiba merült caddikot. Wolf rabbi kívánságának megfelelően azonban a házban az volt a szokás, hogy bárki bármikor beléphetett és letelepedhetett az asztalához. Most is érkezett egy férfi, leült a többiek mellé, akik helyet szorítottak neki, noha ismerték otromba szokásait. Az illető kis idő múlva nagy darab retket húzott elő zsebéből, darabokra szeletelte, majd csámcsogva enni kezdett. A körülötte ülők persze nem sokáig tudták türtőztetni mérgüket, és ráírvalltak: – Te feneketlen bendőjű! Hogy merészeled kocsmai szörcsögésszel meggyalázni ezt a magasztos asztalt?! – Bár megpróbálták hangjukat tompítani, a caddiknak mégis feltűnt a marakodás. – Nagyon vágyom egy jó retkekre – mondta. – Tudna valamelyikőtök szerezni nekem egyet? – A váratlan öröm elárasztotta a jövevény szívét, megfeledezett előbbi szegényéről és egy marékra való fölszeletelt retket nyújtott oda Wolf rabbinak.

Test és lélek

Amikor Smelke rabbi a Maggidnál tett első látogatásáról hazatért, és megkérdezték, mit tanult, így válaszolt: – Mindeddig a testemet sanyargattam, hogy el tudja viselni a lelkemet. Most azonban azt láttam és tanultam, hogy a lélek el tudja viselni a testet, és nem kell elkülönülnie tőle. Erre tanít minket a szent Tóra is: „És az én hajlékomat közéték helyezem, és meg nem utál titeket az én lelkem”. Hiszen a léleknek nem szabad megvetnie a testét.

A „nagyapa” tánca

Amikor a „szpolai nagyapa” szombatokon és más ünnepek alkalmával táncolt, lába könnyű volt, mint egy négyéves gyermeké. És, aki csak látta az ő szent táncát, az mind teljes lélekkel megtért; mert aki ott volt, annak szívét egyaránt képes volt megörvendeztetni és elszomorítani.

Egyszer egy péntek este Sálóm Sahna rabbi, az „angyal” Avrahám fia vendégeskedett nála; ez azután volt, hogy egy ideig vitában álltak egymással, majd békét kötöttek. Sálóm rabbi, mint szombat estéken mindig, teljesen átadta magát az elragadtatásnak, a „nagyapa” azonban szokása szerint most is vidáman nézett szét maga körül, és senki nem szólt egy szót sem. Mikor azonban befejezték az evést, Arje Löb rabbi így szólt: Az Angyal fia tud-e táncolni? – Nem tudok – válaszolta Sálóm rabbi. Arje Löb rabbi fölállt. – Akkor nézd, hogy táncol a szpolai nagyapa. – Szíve és lába nyomban megemelkedett, és tánccra perdült az asztal körül. Mikor előbb erre, majd arra tett egy mozdulatot, Sálóm rabbi felugrott. – Láttátok hogyan táncol az öreg? – kiáltott oda a híveinek, akik vele érkeztek a nagyapához. Ott állt, és le nem vette volna szemét a táncoló lábáról. Később így szólt a haszidjaihoz: – Higgyétek el, annyira megtisztult minden porcikája, s úgy megszentelte minden tagját, hogy lába minden lépéssel a szent egyezséget teremti meg.

(Forrás:

Martin Buber, *Haszid történetek I.*, Atlantisz, Budapest, 1995)

ZSIDÓ ÉLET

Test és lélek

A zsidó vallásban nem találkozunk azzal a kifejezéssel, hogy a test a (Szent)lélek temploma.

Számunkra egyetlen Templom létezik, és az a Szentély, melyet az Örökkévaló parancsára az Ő lakhelyének épített fel a zsidóság.

Ellenségeink már két ízben lerombolták legszentebb helyünket. Ezután már nem mutathattunk be égő áldozatot. Ez újból csak akkor lesz lehetséges számunkra, ha felépül a harmadik Szentély, mely a Messiás eljöveteleig vár magára.

Testünket, ahogy minden egyebet, az Örökkévalótól kaptuk, és nem rendelkezhetünk vele tékozlóan, csak a Tóra parancsa szerint.

Az igaz zsidó ember (caddik), mindent, ami életében lényeges, alárendel az Örökkévaló akaratának, parancsainak.

Testünk és lelkünk kölcsönhatással van egymásra.

Tórai parancs: „Vigyázzatok nagyon magatokra!” (5Mózes 4,15). Az ember teste, ha beteg, már nem tud igazán felfogni és megtudni az Örökkévaló ismeretéből. Ezért köteles távol tartania magát az olyan dolgoktól, amelyek tesztet pusztítják, és olyan dolgokkal élni, amelyek megerősítik, egészségessé teszik. Ezzel lelki élete egészségét is óvja, és ilyen módon kapcsolódik össze a test a lélekkel.

A Szent – áldassék! – olyan természetet adott az emberbe, hogy kiválassza az edelemből a jót, és minden tagja magába vonja a neki megfelelő táplálékot, a már hasznavehetetlen pedig kilökődik. „Aki őrzi száját, nyelvét, szorongatásuktól őrzi lelkét” (Példabeszédek 21,23). Azaz: ne együnk többet a kelleténél, és ne romlott ételt, valamint óvjuk nyelvünket a sok és kártékony beszédétől.

Életünk minden szegmensére részletesen kitér a Tóra: nemcsak arra, hogy mikor mit együnk, hogy viselkedjünk, hogyan ismerjük meg lelki indulatainkat, és hogyan uralkodjunk azokon, hogy lelkünk is egészséges maradjon – életünk minden mozzanatával az Örökkévalót szolgáljuk. „Minden tetted I. nevének szóljon” (Atyák fejezete II. 17.)

Lelki életünk tisztasága érdekében fel kell készíteni testünket is az imára: „Készülj Istened elébe, Izráel” – mondja Ámós próféta (Ámós 4,12). Az ember még akkor is, ha otthon imádkozik, úgy tesz, mint aki előkelő fejedelem elé járul, az Örökkévaló elé. Méltóan kell felöltöznie.

Lelkünk és testünk egységét kell kifejeznünk, hogy imánk egyesülhessenek felebarátainkéval, hogy lelkeink egybekapcsolódva küldjék imáikat az Égnek, és így szívesen fogadtatnak Ő előtt. (Tudvalevő, hogy a zsidó férfiak úgy imádkoznak a zsinagógákban, hogy 10 férfi legyen legalább együtt, hogy meglegyen a minjan.)

„Vigyázz lábaidra, midőn I. házába mész” (Prédikátor [Kohélet] 4,17). És ez nemcsak a lábakra értendő, hanem mindazon testnyílásokra is, melyek a lábak mellett vannak. Ha az ember tisztátalan, tilos imádkoznia. A Tórát is csak tiszta testtel szabad tanulmányozni. Semmiféle tisztátalan ingere nem lehet imádkozás közben, mert ennek ellenkezője nem imának, hanem utálatosságnak minősül. Nem véletlen, hogy jámbor zsidó házban elképzelhetetlen szent íráskönyvek tárolása a hálószobában vagy mellékhelyiségekben, ahol hiányos öltözetben, vagy horribile dictu ruhátlanul mutatkozunk.

Ima előtt csuklóig kezét kell mosnia a zsidó embernek. Ha nincs víz elérhető közelben, a föld porával tegye azt: „mosom tisztasággal kezeimet” (vízzel, vagy bármivel, ami tisztít). Felkelés után a zsidó ember új teremtménnyé vált az Úr szolgálatában, mert visszakapta szent lelkét az Örökkévalótól, legelső teendője a kézmosás, melyet meg kell tennie legfeljebb 4 lépésnyi távolságra alvóhelyétől. „Tisztára mosom kezeimet, hogy körüljárhassam oltárod, ó Örökkévaló, hogy hallhassam a hálának szavát és elbeszéljem mind a csodatettedet.” Alvásunk idején szent lelkünk távozik, és a tisztátalanság szelleme uralkodik. Ébredéskor ugyan a tisztátalanság szelleme távozik, de kezeink ujjai tisztátalanok maradnak, amíg háromszor váltakozó kézzel azt le nem öntjük. Ezután az arcunkat mossuk meg Teremtőnk tiszteletére, mert Ő a saját képére teremtette az embert, és a szájunkat is, mert „I. nevének csak szentségben és tisztaságban szabad kiejtenünk”. Ezt a vizet nem szabad semmi egyéb felhasználni, mert tisztátalan, és olyan helyre kell önteni, ahol nem járnak emberek.

Kötelemző a kézmosás nemcsak az ágyból való felkelés, de az illemhelyről, fürdőből, temetőből kijövet, valamint annak, aki körmét vágta, haját nyírta, fésülködött, cipőjét kötözte, ruháit tisztította, féreghez nyúlt, halottasházból jött, vagy vérhez ért.

A szeméremérzet, szégyenérzet szintén a jámbor zsidó ismérve, mert ezek teszik alázatossá az embert Ura előtt: „Alázatosan járj Isteneddél” (Mincha próféta 86,8).

Izrael útja a szerénység és az alázatosság, ezért testi mi voltunkban is erre kell törekednünk. Ruházatunk is ezért egyszerű. A zsidóknak tilos más népek utánzása ruházatban, hajviseletben, hivalkodó színek viselete, stb. „Megkülönböztetlek benneteket a népek közül, hogy az enyémekek legyetek” (5Mózes 20,26).

Gondolataink tisztaságára is ügyelnünk kell: illemhelyen tilos a Tóra szavain elmélkedni, szándékosan valami hétköznapi dologra kell gondolnunk.

A zsidó nép fennmaradása az évezredek üldöztetések, ellenük elkövetett tömeggyilkosságok után maga a csoda. Támadói közül népek tűntek el a történelem során. Egy közismert midrási mondás ezt jól kifejezi: „Egy bárány hetven farkas között, mégis életben marad.”

A természet törvénye szerint kizárt dolog, hogy egy bárány életben maradjon hetven farkassal körülvéve. Élete csak percekben mérhető a farkasok támadása során. A zsidó nép ezzel szemben jóval több mint három ezer éve túlélte a borzalmakat. Ennek egyetlen kézzelfogható magyarázata, hogy az Örökkévaló letöri a természet bilincseit.

Izsák, az első zsidónak született ember csodálatos módon, természetfölötti jelenségek kíséretében jött világra.

ÍGY ÍRUNK MI

Az erőtlenség tapasztalata az imádságban

„Az erőtlenségünk a legnagyobb kincsünk, ne próbáljunk megszabadulni tőle.” Ezzel a felszólítással kezdi az imádságról és a keresztény átalakulásról szóló egyik írását Thomas Keating.

Az erővesztésünknek folyamata van.

Általában közeli ismerősünkön, de néha magunkon is döbbenet vehetjük észre ezt a folyamatot. Akik haldoklókkal foglalkoznak, időként egy különös jelenségre figyelhetnek fel. A halálra készülődők gyakran érdeklődéssel fordulnak mások felé, és segítőkészséget mutatnak irántuk, mintha belátnák, magukon már úgyszemint tudnak segíteni, ám ebből az összeomlásból jóindulat, másokhoz való odaforulás következik. Sok emberben a haldoklás folyamata viszi végbe azt, aminek a spirituális útján kellene kialakulnia.

Mit tegyünk és hogyan?

Engednünk kellene, hogy gondosan felépített világunk összedőljön, és a saját kis világunk helyett az igazi valóságba, Isten világába nyerjünk beocsátást. Az a legnagyobb nehézségünk, hogy azt gondoljuk, tudjuk, kik vagyunk, mit kell tennünk, hogyan kell megszerveznünk életünket. Sajnos leggyakrabban tévedünk. A magunk építette világnak nem azért kell összedölnie, mert rossz vagy silány építőanyagokból áll, hanem azért, mert az amúgy értékes alapanyagokat rosszul kapcsoljuk egymáshoz. Az alapanyagok alatt a genetikai állományunkat, szociális viszonyrendszerünket, érdeklődési körünket értem.

folytatás a 26. oldalon

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Egy szempillantás az, mely időt és örökkévalóságot, testet és lelket elválaszt

Ez a kompozíció (*Uram! a te szemeid avagy nem a hűségre néznek-é? – Herr, deine Augen sehen nach dem Glauben*, BWV 102) 1726. augusztus 25-én csendült fel először Lipcsében. Az 1. és a 4. tétel bibliai textusokat tartalmaz, a zárókorál Johann Heermann munkája, míg a többi tétel szövegírója ismeretlen.

1. Kórus: A nyitótétel Jeremiás prófétát idézi (Jeremiás 5,3). A mozgalmass bevezető zenei anyagba két kórusfuga illeszkedik, amelyeknek témái igen „beszédesebb”. Az első fugatéma röviden kopogó *staccato* („Megverted őket” – *Du schlägest sie*) az ütlegetek jelenítik meg érzékletesen, míg a második témában („orcáik keményebbekké lettek...”) disszonáns tritónusz-ugrások veszik „kemény hangközökbe” (*saltus duriusculus* = kemény ugrás) a „keményebb” (*härter*) és a „köszikla” (*Fels*) szavakat:

Uram! a te szemeid avagy nem a hűségre néznek-é? Megverted őket, de nem bántottak; tönkre tetted őket, de nem akarják felvenni a dorgálást; orcáik keményebbekké lettek a kösziklánál; nem akartak megtérni. (A mű a világhálón meghallgatható: <https://www.youtube.com/watch?v=Mby84Ehhl34>)

2. Recitativo (basszus): Az énekbeszéd – mintegy folytatva az előző tétel „zenei grammatikáját” – szintén tritónuszokkal (bővített kvartokkal) leplezi le az „isteni képmást” lerontó „ferde szándékot” (*verkehrte Will*), az azonnal elillanó „javulást” (*Besserung*), az „eltévedt lelket” (*verirrter Geist*) és a „konok elmét” (*verstockter Sinn*). Ennek az emblemikus hangköznek gyakori felbukkanása (*diabolus in musica* = ördög a zenében) nem hagy kétséget afelől, kinek a mesterkedése érhető is itt tetten: *Hol a képmás, amelyet Isten ránk másolt, / Ha a ferde szándék arra rácsfol? / Hol van Igéjének ereje, / Ha minden javulás a szívekből elmene? / A Mindenható, bár szelíden igyekszik megszelídíteni, / Remélvén, az eltévedt lélek meg kíván nyugodni; / De ha valakinek konok elméje ellenáll, / Azt szíve sötétségében hagyja már.*

3. Ária (alt): Hosszan feloldatlan disszonanciák, aggodalom, szorongás, szomorúság határozzák meg ezt az áriát, amelyet az oboa fájdalmas sóhaj-motívumai és a basszus-szólam elgyötörtén vánszorgó dallammenetei kísérek: *Jaj a léleknek, mely szégyenét! Már nem tudja, / És, magára vonva büntetését, / Útját csökönyösen futja, / Hiszen Istene kegyelmét / Így eltaszítja.*

4. Arioso (basszus): A Rómaiaknak írt levélből (Róma 2,4-5) idéz e szemrehányó, ugyanakkor mozgósító lendületű tétel. Az Úr „hosszútűrését” (*Langmütigkeit*) Bach az énekes-szólista hosszúra nyújtott hangjával jeleníti meg, sőt később – mintegy a lélek megtérésére várakozva – a zene le is áll, szünetel egy koronával megnyújtott ütem hosszaiig. Míg az isteni türelmet az idő megnyújtása („időtlenne” tétele) jellemzi, addig a „megátalkodott és meg nem tért szív” ördögi körbe kerülését (*circulus vitiosus*) az idő feldarabolása, elvesztegetése érzékelteti, meddő módon konokul ismétlődő dallamtöredékek formájában:

Avagy megveted az ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudván, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít? De te megátalkodott és meg nem tért szíved szerint gyűjtesz magadnak haragot a haragnak és az Isten igaz ítélete kijelentésének napjára.

5. Ária (tenor): Ugyancsak élénk tempójú a fuvolakíséretes tenor-ária, amely a bűnöst próbálja visszatéríteni a tévútról. Az „elbizakodott lélek” elborzadása oly mértékű, hogy a rémülettől egyenesen elakad a lélegzete, levegőért kapkod;

ezt a légszomjat Bach a tenor-szólamba írt tizenhatod szünetekkel valósítja meg. Isten türelme – akárcsak az előző tételben – itt is hosszú, tartott hangokkal ábrázolódik, ezzel ellentétben a sürgető időre rövid hangok és a fuvola óraketyegéshez hasonló szapora mechanikus mozgása figyelmeztet: *Borzadj el hát, / Te elbizakodott lélek! / Gondold el, miért érdemelted / A bűn jármát. / Az isteni türelem ólomlábon jár, / De emiatt haragja utóbb annál súlyosabbá vál’.*

6. Recitativo (alt): Két oboa és a continuo kíséri ezt a nyugodt tempójú tételt. Az oboák mindig az ütem hangsúlytalan részein szólalnak meg, ami szinte kézzelfoghatóvá teszi a várakozást, a felfüggesztett időt, a kegyelmi időt: *Várakozni most veszélyes; / Vesztegetni akarod idődet? / Az Isten, bár kegyelmes, / Könnyen ítélőszéke elé vezethet. / Hol marad akkor a megbánás? / Egy szempillantás az, / Mely időt és örökkévalóságot, / Testet és lelket elválaszt; / Elvakított elme, ó, fordulj vissza, / Hogy abban az órában tudd a választ.*

7. Korál: A „*Vater unser im Himmelreich*” (Mi Atyánk a mennyekben) dallamára Johann Heermann (1585–1647) „*So wahr ich lebe*” kezdetű énekének két utolsó versszaka foglalja össze a kantáta mondanivalóját, s teszi egyértelművé a hívő Krisztus-követő teendőjét: *Ma élsz, térd meg ma, / Mielőtt a holnap jó, minden megváltozhat; / Ki ma üde, ép és pozsgás volt, / Holnapra beteg lesz, sőt tán holt. / Ha halálad előtt itt a bűnbánatot elhalasztod, / Testednek és lelkednek égniük kell ott.*

Segíts, ó, Úr Jézus, segíts nekem, / Hogy még ma hozzád mehessek / És vezekelhessenek, / Mielőtt jó a pillanat, / Mikor a gyors halál engem elragad, / Hogy így ma és mindenkor kész legyek már, / Amikor az út végén a hazatérés vár.

Göncz Zoltán

HAVI ISTENTISZTELETI REND

2016 – A fény és a fényalapú technológiák nemzetközi éve
 Az év igéje: „*Abogyan az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én titeket.*” (Ézsaiás 66,13)

MÁJUS

Május hónap igéje: „*Vagy nem tudjátok, hogy testetek, amit Istentől kaptatok, a bennetek levő Szentlélek temploma, és ezért nem a magatokéi vagytok?*” (1Korinthus 6,19)

ISTENTISZTELETEK		BIBLIAÓRÁK	
	<i>Igebély</i>		
Május 1. Húsvét utáni 5.v. (ROGATE)	<u>2Mózes 32,7-14</u> <i>Jakab 1,22-27</i> <i>János 16,23/b-27</i>		
Május 1. Húsvét utáni 6.v. (EXAUDI)	<u>1Péter 4,7-11</u> <i>János 15,26-16,4</i> <i>Jeremiás 31,31-34</i>	Első hét	A másik teste – 1Mózes 2,18-24 ... „ <i>Ez most már csontomból való csont, testemből való test.</i> ” ...
Május 15. Pünkösd ünnepe (PASCHA)	<u>János 14,23-31</u> <i>ApCsel 2,1-13</i> <i>4Mózes 11,11-17. 24-29</i>	Második hét	El kell takarnom a másik testét! 1Mózes 9,18-25 ... „ <i>és elmondta kint levő két testvérének.</i> ” ...
Május 22. Szentháromság ünnepe	<u>Ézsaiás 6,1-13</u> <i>Róma 11,33-36</i> <i>János 3,1-15</i>	Harmadik hét	Vér(test)vérek – 1Mózes 37,18-27 ... „ <i>ne emeljünk rá kezét, hiszen a mi testünk és vérünk ő!</i> ” ...
Május 29. Szentháromság utáni 1. vasárnap	<u>5Mózes 6,4-9</u> <i>1János 4,16/b-21</i> <i>Lukács 16,19-31</i>	Negyedik hét	A test templom? – 1Korinthus 6,19 ... „ <i>a Szentlélek temploma, és ezért nem a magatokéi vagytok</i> ” ...

ÉLET ÉS IRODALOM

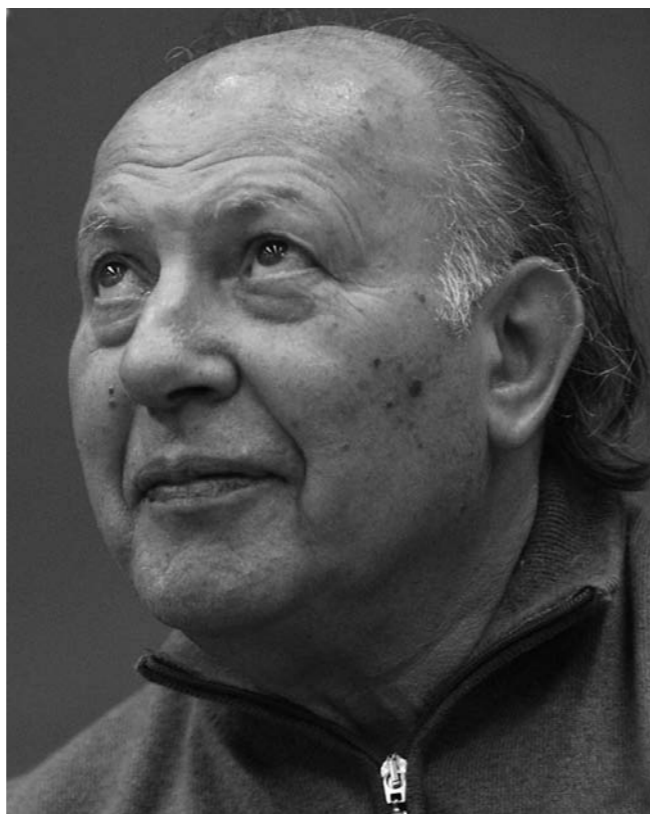
Kertész Imre

**2016. március 31-én hunyt el Kertész Imre.
A Nobel-díj átvételekor elmondott beszédének
egy részletével emlékezünk meg róla:**

Bár lassan kifogyok a szóból, őszintén bevallom, hogy még mindig nem találtam meg a megnyugtató egyensúlyt az életem, a művem és a Nobel-díj között. Egyelőre csak mélységes hálát érzek – hálát a szeretetért, amely megmentett és ma is életben tart. De lássuk be, hogy ebben az alig követhető pályafutásban, ebben a, ha szabad így mondanom, „karrierben” – az enyémben – van valami felkavaró, valami abszurd; valami, amit alig lehet végiggondolni anélkül, hogy az embert el ne fogja a földöntúli rendben, a gondviselésben, a metafizikai igazságtételben való hit kísértése: vagyis anélkül, hogy az ember az önáltatás csapdájába ne lépne, s így zátonyra ne futna, tönkre ne menne, el ne veszítene mélységes és gyötrelmes kapcsolatát a milliókkal, akik elpusztultak, és sohasem ismerhették meg az irgalmat. Nem olyan egyszerű kivételnek lenni; s ha már kivételnek szánt bennünket a sors, meg kell békélni a véletlenek abszurd rendjével, amely a kivégzőosztagok szeszélyével uralkodik embertelen hatalmaknak és szörnyű diktatúráknak kitett életünkön.

Mégis, mialatt erre a beszédre készültem, történt valami egészen különös dolog, ami némely tekintetben mégiscsak helyreállította a nyugalmamat. Egy napon nagy, barna borítékot kézbesített a posta. A buchenwaldi emlékhely igazgatója, doktor Volkhard Knigge küldte. A szívélyes szerencsekívánataihoz egy kisebb borítékot mellékel. Előre megírta, mit tartalmaz, hogy ha esetleg nincs erőm hozzá, ne kelljen szembesülnöm vele. A borítékban ugyanis az 1945. február 18-i fogolyállományról készült eredeti napi jelentés másolatát találtam. Az „Abgänge”, azaz a „fogyadék” rovatban a hatvannégyezer-kilencszázhuszonegyes fogoly, Kertész Imre, 1927-es születésű, zsidó, gyári munkás haláláról értesültem. A két hamis adat: a születési évemé meg a foglalkozásomé úgy került oda, hogy amikor a buchenwaldi koncentrációs tábor adminisztrációjába felvettek, két évvel idősebbnek mondtam magam, nehogy a gyerekek közé soroljanak, s inkább gyári munkásnak, mint diáknak, hogy hasznavehetőbbnek mutakozzam.

Egyszer meghaltam már tehát, azért, hogy élnem lehessen – s talán ez az én igaz történetem. Ha így van, akkor e gyer-

mekhalálból született művet a sok millió halottnak ajánlom, s mindazoknak, akik e halottakra még emlékeznek. De, mert végeredményben irodalomról van szó, olyan irodalomról, amely az Önök Akadémiájának indoklása szerint tanúságtétel is egyben, talán a jövőnek is hasznára válhat, sőt, szívem szerint azt mondanám: a jövőt szolgálja majd. Mert úgy érzem, hogy amikor Auschwitz traumatikus hatásán gondolkodom, ezzel a mai ember vitalitásának és kreativitásának az alapkérdéseire jutok el; s Auschwitzon gondolkodva így, talán paradox módon, de inkább a jövőn, semmint a múlton gondolkodom.

A kép forrása: Imre Kertész (1929-) Hungarian writer II. by Csaba Segesvári.JPG, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=34881438>

KITEKINTŐ

Porból lettél

Gyerekkoromban a vagdalthús-konzerveket szerettem legjobban, ami állítólag a legrosszabb minőségű étel. Valamiért ízlettek a porból készült levesek is. Ma vannak olyan levesek, mint a japán mizo leves, amelyet többszöri próbálkozásra sem sikerül a feleségemnek úgy előállítania, ahogy szeretné. Ezért biztatom, hogy ne törődjön vele, szívesen megeszem a port is. Készítsen mizo levest porból. Nem mondom meg, hogy jobban ízlik, mint néhány ígéretes próbálkozás. Ilyenkor hangzik el a leves fölött az ismert mondat: „porból lettél, porrá leszel”.

Isten is megemlékezik róla, hogy mi is porból vagyunk, ezért könnyörülő. Porból lettünk, s testünk visszatér a porba. De szerencsére nemcsak por vagyunk, mert Isten belénk lehelte az élet leheletét, van lelkünk, szellemünk, ami örökkévaló, mert az Isten szájából jött ki. A por az anyaghoz, a lelkünk Istenhez köt minket. A por a látható világgal van kapcsolatban, érzéinkkel kapcsolódik a világhoz. De a szívünk, a szellemünk, a lelkünk a látható anyagi világon túli kapcsolatra képes. A Biblia beszél érzelmi, testi emberről, akit a testi vágyai, kívánságai vezetnek, és szellemi-lelki emberről, akit az Isten Lelke (Szelleme) vezérel. Az eredendő bűn miatt az ember a látható világ börtönében él, elvágva Isten jelenlététől és ismeretétől. A por él, a szellem halott, ami azt jelenti, hogy nincs képessége a látható világon túli megismerésre. De aki hisz, az üdvözüli, örök életet kap, és újjászületik a szelleme, megismerheti az Istent. Képesé válik arra, hogy ne csak a láthatót, hanem a láthatatlant is meglássa. Szemei lesznek belül, és a Biblia azt mondja, az odafentvalókkal kell törődnie, nem a földiekkel. Ez nem azt jelenti, hogy ne törődjön a földiekkel, hanem az elsődleges forrása az életének a menny és nem a föld. Isten beszéde és Isten Szelleme vezeti, nem a földi vágyai. Ez a hívő ember kívánsága, hogy ahogy Jézus imádkozott, hogy „megismerjenek Téged”, a porból való ember nemcsak a port ismerheti meg, a látható világot, amelyben testben él, s amelyből a teste vétetett, hanem a földi és anyagi világon túli világot is megismerheti, s aszerint élhet. Nem vonul ki a világból, hanem a szellemi-lelki megismerés alapján tevékenykedik ebben a világban. Nem a világ uralkodik ő rajta, hanem ő uralkodik a világon, mindenekelőtt saját magán. A Biblia ugyanis azt mondja, hogy ne szeressétek a világot, se azt,

ami benne van, ami a test kívánsága, a szem kívánsága, az élet kevélysége. Ez azt jelenti, hogy ne az anyag irányítson, hanem a szellem. Az ember szellemi lény, akinek lelke és teste van. A testet szolgálva kell tenni, hogy a szellemi és lelki legyen az úr. A Biblia szerint a bűn a testhez kapcsolódik, a testet kísérti, és aki a testnek engedi át a vezetést, az érzelmi parancsolnak neki, rabszolgája lesz a bűnnek. De aki a testet megfeszíti az ő kívánságaival együtt, az szabad lesz a bűntől, és felszabadul a bűn alól.

Isten beszéde szellem és élet. Eledel az ember szellemének és a lelkének. Van a testnek eledele, a fizikai kenyér, és van a szellemnek eledele, a szellemi kenyér. Ezért nemcsak (fizikai) kenyérral él az ember, hanem Istennek minden igéjével, ami az ő szájából származik. Ez a szellemi étel tudja a testtel szemben úrrá tenni a lelket, és uralkodni a látható anyagi világ és a kísértései fölött. „Ne szeressük a világot”, olvashatjuk, ami nem azt jelenti, hogy ne gyönyörködhessünk Isten csodálatos teremtésében, és ne éljünk teljes értékű életet a látható világban. Azt jelenti, hogy ne a látható anyagi világ vezessen minket. Az ismeretelmélet a filozófiában azt a kérdést feszegeti, hogy megismerhető-e a világ. De van bibliai ismeretelmélet is, amely arra a kérdésre válaszol, hogy megismerhető-e az Isten. A válasz: igen, még akkor is, ha egyelőre tükör által homályosan, de láthatjuk őt majd színről színre is. A bűnös ember is megismerheti Istent az ő alkotásaiból. Az újjászületett embernek azonban az újjászületett szelleme által van képessége arra, hogy Istent megismerje. Ha nem a test vezérli, hanem a szellem, akkor Pál apostol leírja ennek a megismerésnek a folyamatát.

Pál apostol szerint az újjászületett szív képessége a hit, amely a megismerés eszköze. A hit csatorna Isten és az ember között. Isten hit által teremt, hit által él, létezik, kommunikál, a legnagyobb hite neki van. Az igazság hitből hitbe jelentetik ki. Isten hitéből az ember hitébe megy az ismeret. A keresztény ember rendelkezik olyan képességgel, amit Istentől kap, amivel a nem keresztény, újjá nem született ember nem. Ez a hit csatornája. Isten inspirál, ezen keresztül szól. Ez az Isten megismerésének és a vele való kapcsolatnak a képessége. A hit nem hiszékenység, hanem meggyőződés, megtapasztalás, a nem látható

dolgok valósága. Mózes látta a láthatatlant, ezért lett a világ legszelídebb embere. A látható dolgok megismerésének képessége az érzéki tapasztalásra és az észre épül. Míg a nem látható dolgok megismerése hit által a szívben történik. Az ész gondol. A szív szeret. Szeretet által ismerhető meg az Isten, mert Isten szeretet. Aki az eszével keresi, az nem találja. Az Isten megismerése az ő jóságának az egyre mélyebb megismerése. Isten ismeretének egyik kulcsa az alázat. Nem azok ismerik meg, akik okosnak hiszik magukat, hanem a világ nemtelenjei, akik semminek látják magukat. A másik kulcsa a test megfeszítése, amely a figyelmet állandóan a világ és az anyagi dolgok felé fordítja. Még Jézusnak is harca volt a testtel a Gecsemáné-kertben, a lélek kész volt, de a test erőtlen. Az ember életének legnagyobb kincse az Isten megismerésének a lehetősége. Ez egy titkos, nem látható kapcsolat, amely maga a gyönyörűség. Isten szól, Isten szeret, Isten keres, Isten inspirál, izgalomba hoz. Fantasztikus érzés és kiváltság. Maga a kereszténység nem más, mint szellemi kijelentések sorozata, amelyek szívből szívbe, hitből hitbe, az Istentől az ember szívébe érkeznek. Ezek mind építőkövek, melyek felépíté-

nek szellemi házzá. Az első szellemi kijelentés minden hívőnek, hogy Jézus az Isten fia. Ezért lehetett boldog Péter, mert nem test és vér jelentette ki ezt neki, hanem a menyeyei Atya. Ez a kijelentés a kőszikla, és erre épül a ház, amely újabb ilyen szellemi kijelentésekből épül fel.

Ezért az ember nemcsak por, mint az én mizo levesem, hanem több annál. Pál mondja, hogy a mi erőnk erőtlenség által végeztetik el. Minél gyengébb vagyok én, annál erősebb bennem az Isten. Minél kisebb vagyok én, a por, annál nagyobb bennem az Isten, a Szellem. Minél jobban megalázom magam, annál jobban felmagasztal, ami nem más, mint az ő megismerésének, kijelentéseinek és jelenlétének kitüntető szépsége és gyönyörűsége. Az igazi élet nem a test élete, hanem a szellemé. Igazi gyönyörűség nem a földből és az anyagi világból való, hanem odafentről. Ezért ne legyünk szolgái a testnek, a látható világnak. Amit ez az anyagi világ tud adni, semmi ahhoz képest, amit a mennyei Atya tartogat számunkra, már itt ebben a testben. Erre kell éhesnek lenni. Porból csak a mizo leves jó.

Bartus László

EGYPERCES ÁHÍTATOK

Egyperces áhítat minden napra

Május 1. vasárnap

„... megformálta az Úristen az embert a föld porából, és az élet leheletét lehelte az orrába. Így lett az ember élőlény.” (1Mózes 2,7)
A héber nyelvben a terem, alkot, formál szavak szintén másként hangzanak. És csak részben szinonimái egymásnak. Amikor Isten „teremt”, akkor ezt szavával, az Igével teszi, és csak neki áll hatalmában a semmiből valamit létrehozni. Itt azonban az a kifejezés szerepel a „megformálta” helyén, mely nemcsak vele kapcsolatban, de bármelyik földi művész, vagyis ember tetteként is kijelenthető. A különbség csupán annyi, hogy nemcsak az anyag szerveződik alkotássá. Az Úristen személyesen leheli bele az élet leheletét. Ettől speciális élőlény az ember.

Május 2. hétfő

„... ahogyan a test halott a lélek nélkül, ugyanúgy a hit is halott cselekedetek nélkül.” (Jakab 2,26)
Különös a szerző érvelése, hiszen a hitet kellene a testtel azonosítanunk, és a lelket a cselekedetekkel. Mi a cselekedeteket nagyon földi, testi testre szabott tetteknek képzeljük.

Pedig nagyon is lelki dolog önzetlenül tenni a jót. Igenis hitvallás az élő hit képviselése, ha valaki mindennapi működése során követi a Mestert.

Május 3. kedd

„Az emberből kivett oldalbordát az Úristen asszonnyá formálta... Ez most már csontomból való csont, testemből való test.” (1Mózes 2,22. 23)

Sokat foglalkoztatta a biblikusokat a véletlen hátterűnek tűnő kérdés: Vajon miért az oldalbordát „klónozták” a Teremtő, és miért nem a koponya-, kéz- vagy lábszárcsontot? Szellemes elméletek születtek erről, melynek végeredménye az, hogy nem a jövés-menésben, nem a szapora cselekvésben, keményfejségben, hanem az egységben akart valami megfogható üzenetet jelezni az Úr. Legyenek közel egymáshoz, legyenek mindig szívközelben a másik!

Május 4. szerda

„... ne egyétek a húst az éltető vérral együtt!” (1Mózes 9,4)
Van, aki kifejezetten kedveli a szakácművészetben a vért,

bizonyos ételek elképzelhetetlenek e nélkül. Persze, a vér is ugyanúgy matéria, mint a hús rostjai, ezért nem az anyagban keresendő a tiltás oka. A vérnek üzenete van. A vér az élethordozó folyam, a vér az engesztelés felkiáltója. A vér az ítélettel szembeni oltalom.

Május 5. csütörtök

„A törvény szerint majdnem mindent vérral tisztítanak meg, és vér kiontása nélkül nincs bűnbocsánat.” (Zsidókhoz 9,22)

Az előző nap gondolatát fogalmazza meg ez az újszövetségi irat ismét. Ma már másként gondolkodunk az áldozatról, sőt akár az állatok megöléséről is. Nem az engesztelés eszközeinek, hanem a tápláléklánc alacsonyabb rendű szereplőinek tekintjük őket. Maga a zsidókhoz írt levél szerzője sem az állatáldozatra akarja terelni a figyelmet, hanem a Megváltó üdvösségszerző tette felé fordítja hitünk szeméit. Ez az aktus egyszerű, megismételhetetlen. Mi elfogadjuk az értünk hozott tökéletes áldozatot.

Május 6. péntek

„Dávid teljes erővel táncolt az Úr színe előtt... de Mikál, Saul leánya... ezért szívből megvetette őt” (2Sámuel 6,14. 16)

Tánc és tánc között is van különbség. Amikor az Úr elé járulunk, nem csupán a szellemünk lép vele kapcsolatba. Az eredeti elgondolás szerint a testünknek is részt kell vennie az Ő imádatában. Dávid önfeléd tánca a teljes odaadásról szól. Mikálban ez viszolygást kelt, és abból indul ki, hogy a nyilvánosság vajon mit szól ehhez a „királyhoz nem méltó” megnyilvánuláshoz. Amit valóban szívből Istentért teszel, az elfogadható akkor is, ha a világban megütközést kelt.

Május 7. szombat

„... odament hozzá egy asszony, akinél egy alabástromtartóban drága olaj volt, és ráöntötte az asztalnál ülő Jézus fejére. Amikor látták ezt a tanítványai, bosszankodtak, és ezt mondták: Mire való ez a pazarlás?” (Máté 26,7-8)

A költekezésben gyakorolt szokásaink eltérőek. Az egyik a szükséges dolgokra is sajnálja a pénzt, „fogához veri a garast” – idézzük a szólásmondást. A másik pedig látszólag „két kézzel szórja a pénzt”, tékozol, amikor mások gondjanak az enyhítésére, sebeik gondozására, minimális jólétük biztosítására önzetlenül ad. Maga Jézus azt mondja, ha ezt tesszük, őt dicsőítjük. Ne féljünk belépni a „nagy tékozlók” társaságába.

Május 8. vasárnap

„A reménységben örvendeztetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak.” (Róma 12,12)

Az apostolnak nemcsak lelki kérdésekben van használható tanácsa. A reménység, a nyomorúság, az imádság nála az eredeti biblikus felfogás szerint nemcsak elvont lelki fogal-

mak. Érintik a testet, az „egzisztenciát” is. Nem csupán szavainkkal, lelki gyakorlatainkkal, hanem egész életmódunkkal valljuk meg Urunkat önző világunkban.

Május 9. hétfő

„Szövetségre lépek veled, és megtudod, hogy én vagyok az Úr.” (Ezékiel 16,62)

Felemelő üzenet az Úrtól, hogy számon kérhető kapcsolatot akar létesíteni velünk. De vajon miből tudhatjuk azt, hogy szövetségesünk? Vagy, hogy ő „az Úr”? Nyilvánvalóan többek között abból is, hogy bár napról napra ér bennünket minden olyan kihívás, ami embertársainkat általában, mégis tapasztalható, hogy nem magányosan vívjuk harcainkat. Még az esetleges bukásunk sem értelmetlen, hanem abban is lehet üzenet. Isten szövetsége egész valónkat érinti, meghatározza, és értelemmel, reménységgel tölti meg.

Május 10. kedd

„Én megsegítelek benneteket, úgyhogy áldássá lesztek.” (Zakariás 8,13)

Vajon mit jelent „áldássá” lenni? Talán nem mást, mint megbízható, kiszámítható módon képviselni az ingadozó világban Isten erkölcsi értékeit. Ez másokat is ösztönöz. Ez olykor megállásra készíti a zsarnokot is. Áldássá lenni ezt jelenti: gondolkodásmódban, szavaimmal, életformámmal a lehető legteljesebben visszatükrözöm Isten értékeit, és példám másokat is bátorít.

Május 11. szerda

„Nem volt neki szép alakja, amiben gyönyörködhattunk volna, sem olyan külseje, amiért kedvelhetjük volna. Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődünk vele.” (Ézsaiás 53,2-3)

Titokzatos alak bukkan elő a próféta bizonyágtétele nyomán. Valaki szenved, ráadásul olyan fizikai kinokat, melyek nyomán rokonszenvünk is elvész, mégis tudnunk kell, hogy a taszító megjelenésben a mi bűneink és elvesztett voltunk tükröződnek. Szembesít bennünket bűnös önmagunkkal. Köszönjük, hogy értünk és helyettünk áll az ítélet alatt az Atya előtt.

Május 12. csütörtök

„Mert ébeztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám.” (Máté 25,35-36)

Jézus azt állítja, hogy hitvalló kiállásunk mellett a testi hátrányai és szükségük súlya alatt roskadozók felé való viszonyulásunkban lepleződik le. Nem azt szorgalmazza, hogy kihasználva a másik hátrányait, legyünk minél ered-

ményesebbek a meggyőzés dolgában. Cselekedjünk, és pedig azt tegyük, amire az adott személynek abban a pillanatban ténylegesen szüksége van.

Május 13. péntek

„Jó neked az, hogy nyomorgatsz, hogy megveted kezed munkáját, a bűnösök tanácsának pedig kedvezel? Vajon testi szemeid vannak neked, és úgy látsz, ahogyan az ember lát?” (Jób 10,3-4)

Jób már-már elviselhetetlen testi kínokat él át. „Vigasztaló barátai” a látványt sem bírják elviselni, még kevésbé azt a gondolatot, hogy mindez Isten tudtával vagy akaratával történik. A szenvedő sem akarja hinni, hogy a jó Isten ellenségévé lett volna. Halva a megtört férfi panaszát, már-már vádjait, mi is könnyen a kegyes társak bűnébe esnénk. De tudnunk kell, hogy a gyötrődő ember szavait Isten megfelelően hallja és értékeli. Mi azok sarkait soha nem kerekíthetjük le. Hagyjuk, hogy a szív mélyéről előjöheszen a bánat, és bízunk abban, hogy az Úr ezt kezelni tudja.

Május 14. szombat

„A test lámpása a szem. Ezért ha a szemed tiszta, az egész tested világos lesz. Ha pedig a szemed gonosz, az egész tested sötét lesz. Ha tehát a benned lévő világosság sötétség, milyen nagy akkor a sötétség!” (Máté 6,22)

Jézus abból indul ki, hogy az önmagukkal elégedett kegyesek belső világossága a maguk számára sem elegendő. Mennyivel kevésbé alkalmas hát arra, hogy mások útját biztonságossá tegye. A szem, a látás, a meglátás, a látásmód, a nemcsak kifelé, hanem befelé figyelés képessége az, ami fokozhatja a bennünk lévő, Isten teremtette világosságot. Fontos, hogy ez az „ablak” mindig tiszta és mindig nyitott legyen.

Május 15. vasárnap Pünkösd

„Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! – mondja a Seregek Ura.” (Zakariás 4,6)

A hatalom fokozódása együtt jár azzal, hogy a vezető fokozatosan süketté válik a belső hangok iránt. Ezért nyúl az erőszak eszközeihez, melynek segítségével szinte bármit elérhet. Hogy Isten lelke együtt munkálkodik-e az élen járó személlyel, ez abból is kitetszik, hogy mennyi időt szán az illető az ellenvélemények meghallgatására, az egyeztetésre vagy a többiek szempontjainak megismerésére. A léleknek nincs szüksége karhatalomra...

Május 16. hétfő Pünkösd

„Ti száraz csontok, halljátok az Úr igéjét! Így szól az én Uram, az Úr ezekhez a csontokhoz: Én lelket adok belétek, és életre fogtok kelni. Inakat adok rátok, húst rakok rátok, és beborítlak benneteket bőrrel, azután lelket adok belétek, hogy

életre keljeteek. Akkor megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.” (Ezékiel 37,4-6)

Ezékiel csodálatos látomása reménnyel tölt el bennünket. Van a dolgok romlásának egy olyan szintje, mely emberi eszközökkel már nem visszafordítható. Lemondanunk azonban a változásokról nem szabad. Meg kell vallanunk, hogy Istennek ott is van útja és megoldása, ahol mi már elvesztettük a reményünket is.

Május 17. kedd

„...Figyeljétek meg a mezzei liliomokat, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is.” (Máté 6,28-29)

Nem arra bátorít a Mester, hogy felelőtlenül éljünk. Csak azt akarja, hogy vegyünk példát az élővilágnak egy alacsonyabb rendű szereplőjétől. A mezők lilioma ösztönösen azt produkálja, amire őt Teremtője alkotta. Szépséget mutat, időben bontja ki szirmait, és akkor sem érzi létét értelmetlennek, ha ma van, és holnap a kemencébe vették...

Május 18. szerda

„A szelid szív élteti a testet, az indulat viszont rothasztja a csontokat.” (Példabeszédek 14,30)

Hogy minek volt szimbóluma a szív és a csontok a Biblia írásba foglalása idején, az mára csak részben kihámozható. Egy biztos, a fáradhatatlan, öklömnyi szerv folyamatos, az élet fenntartása érdekében történő működése. Segít megértenünk, hogy mindenkor egyformán szelídeknek, kiegyensúlyozottan jóknak kell lennünk. A kép ugyanis pontosan megfogalmazza azt, hogy ahol a vér mozgása megáll, ott biológiai értelemben is megindul a bomlás. Hadd lüktessen ébrenlétünkben és álmlunkban, derűs és borús napokon egyaránt az Úrtól kapott szeretet és jóindulat eleven vérárama!

Május 19. csütörtök

„Ha a jobb szemed visz bűnre, vágd ki, és dobd el magadtól, mert jobb neked, ha egy vész el tagjaid közül, mintha egész tested vettetik a gyehennára. Ha pedig jobb kezéd visz bűnre, vágd le, és dobd el magadtól, mert jobb neked, ha egy vész el tagjaid közül, mintha egész tested vettetik a gyehennára.” (Máté 5,29-30)

Az öncsonkítás borzalmának kellene vélnünk a jézusi kijelentést, ha nem lenne világos előttünk, hogy itt a jó melletti radikális elkötelezettségünket szorgalmazza a Mester. Ahogy a csapdába jutott állat, vagy a balesetben beszorult ember esetében is egy végtag eltávolítása a kisebb kockázat az életben maradás esélye tekintetében, úgy lelkiképpen is igaz ez. Bizonyos korlátozások vagy lemondások tehát nemcsak a hátrány vagy hiány felől, hanem az örök élet szemszögéből is megközelíthetők.

Május 20. péntek

„Amit mond az ember, annak a gyümölcséből fog jóllakni teste, és amit a beszéde terem, azzal kell jóllaknia.” (Példabeszédek 18,20)

A régi-régi bölcsesség ma is használható. Szavaink elköteleznek, és olykor meghatározzák sorsunk kimenetelét. Nem mindegy hát, hogy mit beszélünk, mire szövetkezünk. A megfontolt szavak, a semmi hatására meg nem változtatott elvi álláspont vagy szakértelem hosszútávon gyümölcsöt hoz a hívő ember számára. Néha nem baj, ha „kibőjtöljük” a gyümölcsöket.

Május 21. szombat

„Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert. ... Nem gondoltok arra, hogy minden, ami bemegy a száján, a gyomorba jut, és az árnyékszékbe kerül? Ami azonban kijön a szájából, az a szívből származik, és az teszi tisztátalanná az embert.” (Máté 15,11. 17-18)

Mindig így volt, ma is ez jellemez bennünket: gondosan ügyelünk arra, hogy hogyan táplálkozunk. Ez amúgy helyes dolog. Jézus sem ezt kifogásolja, csak arra hívja fel a figyelmet, hogy több kárt okoz az, ami a szánkron káromlás, gúnyolódás, sértés, meggondolatlan vagy hamis eskü formájában kijön, mint az az enni- innivaló, ami végighaladva a tápcsatornán az „árnyékszékbe” kerül. Felelősek vagyunk a szavainkért.

Május 22. vasárnap

„Erősítetek aszú szőlővel, üdítetek fel almával, mert a szerelem betege vagyok!” (Énekek 2,5)

Hogy kellő gyógyírt jelenthet-e a szerelem betege számára az aszú szőlő vagy az üdítő gránátalma, ez nem megállapítható. Az említett étek nem jelenthetik egy általános terápia eszközeit. A szerelmes csupán azt akarja jelezni, hogy minden gondolatát és porcikáját betölti az istenáldotta társ iránt érzett, mindent elborító vonzalom. Micsoda kiváltság, ha Isten titokzatos szeretetéről két szerelmes egymáshoz fűződő mély kapcsolatán keresztül kaphatunk valamilyen szemléltető tanítást.

Május 23. hétfő

„Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak: ... Jézus halálát mindenkor testiünkben hordozzuk, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen testiünkben.” (2Korinthus 4,7. 10)

Az ember törekeny, és sokszor kell testét, fizikai valóját legyőznie azért, hogy hű maradhasson erkölcsi értékekhez. Amihez bátorság kell, az néha megrázza a testet, de akkor sem engedünk az értékekből, ha azok „hordozója” sérülékeny. Az apostol talányos kijelentése („Jézus halálát min-

denkor testiünkben hordozzuk”) nehezen kibontható üzenet, de a mondat másik fele („élete is láthatóvá legyen testiünkben”) talán világosabb. Azt jelenti, hogy Jézus tanítványának lenni nem kegyes kijelentésekben való megnyilatkozás, hanem lépésről-lépésre konkrét követés. Vajon Ő mit tenne ebben a helyzetben helyettem?

Május 24. kedd

„Ugyan mi könnyebb, ezt mondani: Megbocsáttattak bűneid! - vagy ezt mondani: Kelj fel, és járj!?” (Máté 9,5)

Az evangélium azt a történetet tárja elénk, melyben egy mozdulatlanlanságra ítélt beteg ember gyógyulásra várva azt hallja a Megváltótól, hogy megbocsáttattak a bűnei. A jelen lévő egyesek, szem- és fültanúk felháborodnak, mert az a meggyőződésük, hogy a bűn alól való feloldozás kizárólag isteni kompetencia. Jézus reagálása meghökkentő. Azt állítja, könnyebb valakit feloldozni úgy, hogy ennek nincsenek látható fizikai következményei, mint kimondani, megszabadult a bűn terheitől. Ennek ugyanis tapasztalható változás az eredménye. Adott esetben a járásképeség visszanyerése. A dolgok gyökere azonban mindenképpen a lélek felszabadítása körül keresendő.

Május 25. szerda

„... ezt kérték tőle az ördögök: «Ha kiűzöl minket, küldj a disznónyájba.» Ő pedig ezt mondta nekik: «Menjeteek!» Akkor azok előjöttek, és belementek a disznókba. És íme, a meredekről a tengerbe rohant az egész nyáj, és beleveszett a vízbe.” (Máté 8,31-32)

A démonok világa szédítő, titokzatos mélység. A gadarai megszállottról az derül ki, hogy démonok légiói gyötrik. Amikor Jézus távozásra szólítja fel őket, a jelenlévők döbbenetben látják, hogy egy hatalmas konda vadul meg tőlük, és rohan bele örülten a biztos halálba, a tengerbe. Mit kellett ennek az embernek elszenvednie!? Micsoda terhektől szabadul meg az, aki tiszta szívből vágyik arra, hogy új életet kezdjen, melyben a béke és a szeretet az Úr.

Május 26. csütörtök

„Jézus pedig ismét hangosan felkiáltott, és kilebelte lelkét. És íme, a templom kárpitja felülről az aljáig kettéhasadt, a föld megrendült, és a sziklák meghasadtak.” (Máté 27,50)

Jézus halála nemcsak lelki győtrelem, hanem fizikai kín is volt. Az igazi veszteség – amit némelyek akár hitehagyásnak is vélnek – abban jutott kifejezésre, mikor ezt mondta: „én Istenem miért hagytál el engem”. De ettől még – mint annyi más mártír életében – fájtak a szögek helyei, a korbács, a töviskoszorú, és persze a méltóság és tisztesség lerombolásának lelki bánatmai. Amikor az igaz ember szenved, talán vele gyászol a világ is. Olykor együttérzőbben, mint az emberek...

Május 27. péntek

„Mikor pedig még mindig nem mertek hinni örömeinkben, és csak csodálkoztak, megkérdezte tőlük: «Van-e itt valami enni-valótok?» Erre adtak neki egy darab sült halat. Elvette és szemük láttára megette.” (Lukács 24,41-42)

A hitvallásban így fogalmazzunk: „hiszem a test feltámadását...” Nem kis dolog ez. Nehéz valami olyat meggyőződéssel állítani, amelyről nem szerezhünk tapasztalatot. Az elalvástól van ébredés, ezért nem félünk, amikor ágyba térrünk. De vajon végső nyughelyünkről kinek a szava kelthet föl új reggelre minket? Most bizonytalanságunk miatt, egy napon pedig talán örömeinkben nem merjük hinni, hogy nem a halál a legnagyobb hatalom, nem a halál az isten, nem a halál az utolsó szó. Pedig ennek a gondolatnak kellene diadalmaskodnia.

Május 28. szombat

„... megváltott engem, hogy ne jussak a sírba, és életem a világosságban gyönyörködhessem.” (Jób 33,28)

A kijelentés Jób egyik „vigasztaló barátjától”, Elihutól származik. De azért igaz. Hiszen függetlenül attól, hogy Isten igazságosságáról vagy szeretetéről mit gondolunk, juthatunk egyező megállapításokra. Ezek között pedig az egyik legnagyobb gondolat, hogy Ő az, aki megválthatja lelkemet a sírba szállástól, és arcomat a világosság felé fordíthatja.

Május 29. vasárnap

„Vannak mennyei testek, és vannak földi testek, de más a mennyieik fényessége, és más a földieké. Más a nap fényessége, más a hold fényessége, és más a csillagok fényessége: mert egyik csil-

lag fényességben különbözik a másik csillagtól.” (1Korinthus 15,40-41)

Pál annak illusztrálására mondja ezeket a szavakat, hogy megértesse, a feltámadás alkalmával változás megy végbe a fizikai, biológiai testben is. A másság nem azt jelenti, hogy a személyiség eltűnik, valaki másnak a testét, sorsát örököljük, vagy egyenesen beolvadunk névtelenül és emlék nélkül az Örök-kévaló végtelen valóságába. Csak mássá leszünk, nem földivé, hanem mennyivé. Más fényesség, más dicsőség.

Május 30. hétfő

„Mivel a kenyér egy, mi is mindannyian egy test vagyunk, mert mindannyian az egy kenyérből részesedünk.” (1Korinthus 10,17)

A kenyér sok összetört búzaszemből, őrölt liszt feldolgozásával készül. A gyülekezet is ilyen, a különböző háttérű és érdeklődésű testvérek közössége együtt adhat a világnak életető benyomást, lelki táplálékot, Isten valóságáról szóló hitvalló üzenetet.

Május 31. kedd

„Az ember lelke az Úrtól kapott mécses, egészen átkutatja a test belsejét.” (Példabeszédek 20,27)

Mintha azt állítaná a bölcs gondolkodó, hogy az emberi lélek, bár szorosan az adott személyhez tartozik, mégis élvez bizonyos függetlenséget. Ezzel az elfogulatlansággal szólal meg döntéseink alkalmával, világít rá tetteink valódi mozgatórugójára, és megalkuvás nélkül szembeállít bennünket az isteni mércével. Boldog az, aki nem fújja el ezt a mécses-

ig

Az imádság felfedezése akkor kezdődik, ha felismerjük, hogy nem tudunk imádkozni, hiszen mi csak azt tudjuk, hogyan kell beszélni az időjárásról, tehát bajban vagyunk, hiszen Istenről nem tudjuk pontosan kicsoda, miként látja a dolgokat, gondolkodik-e egyáltalán, mit vár el tőlünk, vár-e egyáltalán valamit. Aki azt állítja, hogy tudja, mit vár tőle Isten, annak valószínűleg nem a valódi Istennel van dolga. Ha ezt belátjuk, akkor kezdetünk helyesen imádkozni. El kell veszíteni magabiztosságunkat és erőnket, hogy valami olyasmiben vehessünk részt, amely imádságnak nevezhető.

Akit a földre sújt valamilyen megpróbáltatás, és többé-kevésbé magához tér, sokszor úgy érzi, hogy nemcsak azért veszítette el minden erejét, mert már nem tud olyan hamis magabiztossággal élni, mint korábban, és sok olyan dolognak, ami egykor sokat jelentett, ma már semmi jelentősége sincs.

A kereszténységben is megvan a létjogosultsága a bizonytalanságnak.

„Uram nem tudom, ki vagyok, és merre tartok” – ezzel a mondattal kezdődik az érett Thomas Merton leghíresebb imádsága. Teréz anya pedig élete vége felé eljut oda, hogy erőtlenségében úgy érzi, Isten nem figyel rá, nem vesz tudomást róla, de pontosan életének ebben a szakaszában lett képes a legtöbbit adni embertársainak, a sok-sok indiai rászorulónak. Egy másik szemlélődő szerzetes úgy érzi, hogy egész szerzetesi hivatása nem érhető és élhető már, ám ami emberi szempontból erőtlenségnek tűnik, az a kegyelem rendjében az egyetlen normális folyamat. Jézus olyan határozott, biztos és tisztánlátó volt, hogy a legteljesebb erőtlenség tapasztalatának is ki tudta szolgálni magát. Jézus keresztyével szembenézve az ember a teljes erőtlenséggel néz szembe. A megváltásnak ez az erőtlensége nyilvánul meg azoknak az imádságában, akik imádkozni próbálva minden erejükről lemondanak, és közben az egész emberiség javát akarják szolgálni.

2016. április 11. Nagyhét, Marxné Zsuzsa

AJÁNLÓ**FILM****21 gramm (21 grams)**

Amerikai thriller, 124 perc, 2003

Rendező: Alejandro González Inárritu

Forgatókönyvíró: Guillermo Arriaga

Szereplők: Paul Rivers, Sean Penn, Jack Jordan, Benicio

Del Toro, Cristina Peck, Naomi Watts, Michael Danny

Huston Mary Rivers, Charlotte Gainsbourg, Gina Teresa

Delgado, Marianne Jordan, Melissa Leo

Hány életet élünk? Hányszor halunk meg? Azt mondják, 21 grammot vesztesz pontosan abban a pillanatban, amikor meghalsz. Mindenki. Mi fér bele 21 grammba? Mennyi vesz el? Mikor veszítjük el a 21 grammot? Mennyi megy el vele? Mennyi a nyereség? 21 gramm. Egy marék ötcentes. Egy kolibri súlya. Egy szelet csoki. Mennyit nyom 21 gramm? KKS

KÖNYV**Dennis Lehane: Titokzatos folyó**

(Agave, 2001)

„Életünket rejtett szálak hálózják be. Amikor meghúzzuk az egyiket, az az összes többi szálra is hatással lesz.” Gyermekkorukban Sean Devine, Jimmy Marcus és Dave Boyle barátok voltak. De aztán egy különös autó jelent meg az utcájukban. Az egyik fiú beszállt a kocsiba, s valami nagy szörnyűség történt. Valami, ami véget vetett barátságuknak, s mindhárom fiú sorsát egy életre meghatározta.

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG

Az alábbi megszólalások is bizonyítják, hogy testi és lelki életünk kapcsolata valóságos, de nem mindig harmonikus.

Részlet temetési búcsúbeszédéből: „Hosszú betegséged volt, hirtelen mentél el, sajnálunk, oszt jó van.”

Temetésen valaki így sóhajtott fel: „Nem lesz már nekünk senkink!” Aggodalmára a válasz így szólt: „Dehogynem lesz!”

„Valamelyik gyülekezetben meg kell mártózni?” – hüledzett valaki kissé félreértve a felnőttek megkeresztelésének szertartását.

„Szeresd az Urat teljes elméledből...” – idézte valaki helytelenül a bibliai parancsot, amivel sikerült elvenni annak lelki tartalmát.

„Énekeljük az «Éjjel-nappal angyal szeme vigyáz rám» kezdetű éneket!” – hangzott el hittanórán. „Azt tudjuk! «Éjjel-nappal Budapest!»” – jött a nem éppen lelki csere ötlete.

Iklódy László

Gyermekdal

Szappanbuborék száll, közben a gyermek derűs-magában halkán énekel. Nem is tudja tán, hogy hangok bújnak elő belőle, csak jámborul dalol.

Álmos kottafejek szellőznek a napon, dalpárnáikon. Aztán felszöknek, röppennek hirtelen. Összefonódva zuhannak, majd megállnak némán és kivárva a szünetjelet.....

A legmagasabb hang kitart, bevár egy buborékot. Összekoccanásuk nem hallható, Csak szappanharmat permetez. Mélykék az ég, rajta a repülőgépcsíkok mint óriás kottavonalak Készülő újabb szimfóniához.

Gyermeknapra,
2016 májusa
Marxné Zsuzsa